

MINIMALE PREMIE
MAXIMAAL

INHOUDSOPGAVE

	Samenvatting en conclusies	5
1	Inleiding	7
	Aanleiding en opdracht	7
	Andere invloedsfactoren	7
	Opzet rapport	8
2	Vrijwillige verzekering tegen een minimumpremie	9
	Aantallen verzekerden, ex-verzekerden en niet-gehonoreerde offertes	9
	Verzekerden	10
	Belastbaar inkomen	10
	Soort verzekering en geslacht verzekerden	11
	Verzekerden naar leeftijd	13
	Verzekerden naar bedrijfsklasse	14
3	Enquête vrijwillige verzekering	17
	Respons	17
4	Analyse van de enquêteresultaten voor verzekerden	19
	Leefsituatie en geslacht	19
	Leeftijd	20
	Jaarinkomen partner	21
	Vermogen	22
	Verdeling vermogen en inkomen partner	23
	Opleidingsniveau	23
	Wie betaalt de verzekeringspremie	24
	Anw verzekerden en inkomen partner	24
5	Analyse van respondenten die een opmerking maakten	27
	Bijlagen	29
A	Enquêteformulieren	30
B	Verzekerden naar woonland en verzekering	43
C	Gebiedsindelingen steekproef	45
D	Respons op de enquête	49
E	Opmerkingen	51
	Opmerkingen over de verhoging van de premie	51
	Overige opmerkingen in relatie tot de hoogte van de premie	55
	Opmerkingen in relatie tot wetgeving	58

SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Op 26 April 2001 trad de wet in werking die de herziening van de vrijwillige verzekering AOW en Anw per 1 januari 2001 regelt. Een van de wijzigingen die deze herziening met zich meebracht was een verhoging van de minimumpremie voor personen zonder eigen inkomsten die zich vrijwillig willen verzekeren. Het oorspronkelijke premiepercentage voor deze groep ging hierdoor van 5 naar 10% van de maximale premie die iemand in enig jaar ingevolge de AOW of Anw verschuldigd kan zijn. Dit rapport beoogt inzicht te geven in de gevolgen van deze verhoging. Voor het verkrijgen van dit inzicht is een analyse gemaakt van het actuele bestand van minimum verzekerden medio augustus 2003. Omdat dit bestand slechts een beperkt aantal gegevens over de verzekerden bevat, is daarnaast een enquête gehouden die gericht was op het verzamelen van informatie over hun sociaal-economische achtergrond.

De belangrijkste en algemene conclusie uit het onderzoek luidt:

Veel vrijwillig verzekerden hebben de verhoging van de minimumpremie van 5% naar 10% als buitenproportioneel ervaren. Vooral personen met een partner met een beperkt inkomen en alleenstaanden, voelen de premie als een enorme druk op hun budget, die nog nauwelijks is op te brengen. Ondanks dat is het aantal opzeggingen beperkt gebleven. Dit maakt het aannemelijk dat de vrijwillige verzekering voor veel mensen een absolute noodzaak is, om te voorkomen dat zij na hun 65ste tot armoede zullen vervallen. De grens lijkt voor hen echter wel bereikt.

Verhoging buitenproportioneel

Naast deze algemene conclusie heeft de analyse van het actuele bestand en van de geretourneerde enquêtes geleid tot de volgende bevindingen en conclusies:

- De verhoging van de minimumpremie voor de vrijwillige verzekering, viel samen met de herziening van het belastingstelsel in 2001. Deze herziening heeft geen verstorend effect gehad op de meting van de volume-effecten van de premieverhoging: ook in het nieuwe stelsel leidde de verdubbeling van het premiepercentage tot een tweemaal zo hoog minimumpremiebedrag als voorheen.
- Voor de premieverhoging betaalde 95% van de huidige minimumpremiebetalers ook al de minimumpremie. Zij betalen na deze verhoging tweemaal zoveel als daarvoor. Een groep van 5% van de verzekerden zou voorheen niet tot de minimumpremiebetalers behoren. De premie die zij betaalden lag echter wel onder het bedrag van de minimumpremie na de verhoging. Ook zij zijn daarvoor meer premie gaan betalen, zij het relatief minder meer dan degenen die al een minimumpremie betaalden.
- Van de verzekerden met alleen een AOW-verzekering of een gecombineerde verzekering voor zowel de AOW als de Anw is meer dan 80% vrouw. Voor de Anw-verzekering is het beeld omgekeerd en is meer dan 80% man. Dit is een

Belasting herziening geen verstorend effect

AOW: 80% vrouw
Anw : 80% man

direct gevolg van KB746¹⁾. Als gevolg hiervan sloten met name Marokkaanse en Turkse AOW-gerechtigde mannen een vrijwillige verzekering voor de Anw af. Het aandeel vrijwillig verzekerden met alleen een Anw-verzekering bedraagt daardoor zo'n 7% van het totaal.

- Opmerkingen repondenten

  - Uit de opmerkingen van respondenten blijkt dat deze vooral gemaakt zijn door diegenen die zelf de premie moeten betalen. Dit is 75% van de populatie van verzekerden tegen een minimumpremie. Veel van degenen die reageerden geven aan dat zij de premie nauwelijks kunnen opbrengen en dat ze de verdubbeling buitenproportioneel vinden. Met name diegenen die de premie nog maar met moeite kunnen opbrengen hebben dit kenbaar gemaakt door middel van een opmerking. De meer welgestelden maken zich minder druk over de premiehoogte en maken vaker een opmerking over de redelijkheid van de wetgeving.

- Geen verband verhoging en aantal opzeggingen

  - Ondanks de verdubbeling van de premie heeft slechts een beperkt aantal verzekerden opgezegd vanwege de premieverhoging. Onder de negen respondenten die de premieverhoging als reden opgaven waren zeven gehuwde vrouwen met een partner met inkomen en een vermogen van meer dan € 50.000,-. Na opzegging is opnieuw vrijwillig verzekeren niet zonder meer toegestaan. Mogelijk verklaart dit voor een deel het beperkte aantal opzeggingen. Gezien het geringe aantal ex-verzekerden lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat er geen sterk verband bestaat tussen de verhoging van de minimumpremie en het aantal opzeggingen.
  - Bij geen van de offertes waaruit géén verzekering voortvloeide, was er een gemachtigde in het spel. Kennelijk zijn bedrijven die een verzekering afsluiten voor hun in het buitenland werkende werknemers wel allen ingegaan op de offerte.
  - Uit de achtergrondkenmerken van de verzekerden valt deels te verklaren waarom er zo weinig verzekeringen zijn beëindigd na de premieverhoging. Zo is 73% van de verzekerden een gehuwde of samenwonende vrouw. Veelal heeft de partner een inkomen of is vermogend. Van de alleenstaanden is bijna de helft ontwikkelingswerker. De premie van ontwikkelingswerkers wordt doorgaans betaald door de organisaties waar deze voor werken.

- Anw-verzekering en partner met inkomen

  - Nogal wat Anw-verzekerden hebben een partner met inkomen. Als na het overlijden van de verzekerde de partner blijft doorwerken, dan kan dit tot een Anw-uitkering van € 0,- leiden, omdat het inkomen hierop wordt gekort. Toch sluiten verzekerden waarvan de partner een inkomen heeft van meer dan € 50.000,- relatief vaak een gecombineerde AOW/Anw-verzekering af. Zij kunnen de premie immers gemakkelijk opbrengen. Waarschijnlijk gaat het hier om mensen met kinderen: op een wezen- of halfwezen vindt namelijk geen inkomenskortening plaats.

1) *Wetswijziging ingevolge KB 746 besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999.*

AANLEIDING EN OPDRACHT

Op 26 April 2001 trad een wet in werking die de herziening van de vrijwillige verzekering AOW en Anw per 1 januari 2001 regelt. Een van de wijzigingen die deze herziening met zich meebracht was een verhoging van de minimumpremie voor personen zonder eigen inkomsten die zich vrijwillig willen verzekeren. Het oorspronkelijke premiepercentage voor deze groep ging hierdoor van 5 naar 10% van de maximale premie die iemand in enig jaar ingevolge de AOW of Anw verschuldigd kan zijn.

Verhoging minimumpremie

Per brief van 11 oktober 2002 met kenmerk W&I/IBA/2002/71772 heeft de staatssecretaris de SVB verzocht de gevolgen van de verhoging van de minimumpremie op het gebruik van de regeling in kaart te brengen. Behalve het gebruik wilde de staatssecretaris ook een antwoord krijgen op de vraag wat de sociaal-economische achtergrond is van de mensen die tegen een minimumpremie een vrijwillige verzekering AOW of Anw hebben en of er in de samenstelling van deze groep na de herziening wijzigingen zijn opgetreden.

De SVB heeft in reactie hierop laten weten over onvoldoende informatie te beschikken om een volledig antwoord op de gestelde vragen te kunnen geven. Zo heeft de SVB geen inzicht in de sociaal-economische achtergrond of samenstelling van de gebruikersgroep, omdat gegevens hierover niet in het debiteurensysteem worden opgenomen. Om tegemoet te komen aan de vraag over de sociaal-economische achtergrond heeft de SVB voorgesteld een schriftelijke enquête te houden. Naast inzicht in de sociaal-economische achtergrond en de samenstelling van de gebruikersgroep dient deze enquête inzicht te geven in de vraag waarom personen na de premieverhoging de verzekering hebben opgezegd of hebben afgezien van het afsluiten hiervan.

Voorstel enquête

De staatssecretaris heeft de SVB per brief van 11 maart 2003 met kenmerk W&I/IBA/02/96556 opdracht gegeven tot het uitvoeren van de voorgestelde enquête.

Opdracht

ANDERE INVLOEDSFACTOREN

De SVB heeft in haar reactie op het oorspronkelijke verzoek van de staatssecretaris nog een aantal factoren aangedragen die het meten van het effect van de premieverhoging bemoeilijken. De eerste is de wetswijziging ingevolge KB 746 (Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999). Eén van de uitgangspunten hiervan was het terugtrekken van de overheid als verantwoordelijke voor de zorg van in het buitenland wonende uitkeringsgerechtigden. Het beginsel dat personen die vanuit Nederland een sociale verzekeringsuitkering ontvangen onder bepaalde voorwaarden in Nederland verplicht verzekerd zijn voor de volksverzekeringen hoort daarmee tot het verleden.

Wetswijziging ingevolge KB 746

Gevolg is dat degenen die hierdoor niet langer verplicht verzekerd waren met ingang van 2000 konden kiezen voor een voortzetting via een vrijwillige verzekering. Personen van 65 jaar of ouder die zich vanwege hun leeftijd niet vrijwillig voor de AOW kunnen verzekeren kregen per 1 januari 2000 de mogelijkheid om deze vrijwillige verzekering alleen voor de Anw af te sluiten. Voorheen was het alleen mogelijk beide verzekeringen in combinatie af te sluiten. Met ingang van 1 januari 2001 is een volledige loskoppeling van de AOW- en de Anw-verzekering gerealiseerd.

Herziening belastingstelsel in 2001 De tweede factor is de herziening van het belastingstelsel in 2001. Deze heeft de wijze van vaststelling van de hoogte van de premie gewijzigd. Voor 2001 gold als basis voor de premieheffing het belastbaar inkomen minus een belastingvrije voet. Na de belastingherziening is er een heffingskorting in de plaats van deze belastingvrije voet gekomen. Deze wijziging zou gevolgen kunnen hebben voor de omvang van de groep minimum-premiebetalers. Evenwel kwam de premie na de herziening voor de AOW en Anw samen uit op € 423,92, wat ongeveer een verdubbeling is van de minimumpremie van € 212,82 in 2000 voor de combinatie AOW/Anw. De vrees dat de belastingherziening een verstoring effect zou kunnen hebben op de meting van de volume-effecten van de minimumpremieverhoging is daarmee weggenomen.

OPZET RAPPORT

Een beschrijving van de verzekerden uit het actuele bestand van minimumpremiebetalers en van degenen die niet langer verzekerd zijn of niet ingingen op de offerte staat in hoofdstuk twee. Voor de verzekerden komen aan de orde de landen waar zij wonen, welke verzekering zij hebben afgesloten en of deze via een gemachtigde zoals een werkgever loopt. Tevens is gekeken naar de ingangsdatum van de verzekering. Dit geeft inzicht in de mate waarin de samenstelling van de groep gebruikers is gewijzigd. In het derde hoofdstuk is een beschrijving van de opzet en uitvoering van de enquête opgenomen. Tevens komt de mate van response hierin aan de orde. De resultaten van de analyse van de enquête zijn terug te vinden in hoofdstuk vier. Een analyse van de respondenten die een opmerking maakten over de premie voor de minimumverzekering is terug te vinden in hoofdstuk vijf.

2

VRIJWILLIGE VERZEKERING TEGEN EEN MINIMUMPREMIE

AANTALLEN VERZEKERDEN, EX-VERZEKERDEN EN NIET-GEHONOREERDE OFFERTES

Medio 2003 waren er 7.549 personen met een lopende vrijwillige verzekering tegen een minimumpremie. Dit is 49% van het totaal aantal personen met een vrijwillige verzekering. De verzekering tegen een minimumpremie van 1.862 van verzekerden loopt via een gemachtigde, zoals een werkgever of een kloosterorde. Dit is ongeveer driekwart van alle vrijwillig verzekerden van wie de verzekering via een gemachtigde loopt. Dit hogere aandeel komt doordat naar het buitenland uitgezonden werknemers zelf vaak verplicht verzekerd blijven, maar hun niet-werkende partner niet. In het vervolg worden degenen met een verzekering tegen een minimumpremie betiteld als de verzekerden. Van degenen die al voor de herziening van de vrijwillige verzekering verzekerd waren zeiden er 37 deze op in de periode tussen 1 januari 2001 en 31 december 2002. Dit was ongeveer driekwart procent van de verzekerden die al voor de herziening verzekerd waren en dit ook in de loop van 2003 nog waren. Van degenen die een offerte aanvroegen voor een verzekering met een ingangsdatum binnen deze periode, zagen er 117 af van de vrijwillige verzekering.

Helft vrijwillig verzekerden betaalt minimumpremie

Ex-verzekerden

De groep van 37 personen die hun verzekering opzeiden bestaat uit 12 mannen en 25 vrouwen. Van deze 37 woonden er 11 op het moment van opzeggen in Nederland. Zij vielen daarmee weer onder de verplichte verzekering. In één geval was de verzekerde overleden. De overige 25 personen hadden dus een andere reden om de verzekering op te zeggen. Onder de ex-verzekerden is er geen een voor wie de premie door een gemachtigde werd betaald.

Na opzegging is opnieuw vrijwillig verzekeren niet zonder meer toegestaan. Mogelijk neemt een aantal gerechtigden daarom een afwachtende houding aan bij het opzeggen. Gezien het geringe aantal ex-verzekerden lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat er geen sterk verband bestaat tussen de verhoging van de minimumpremie en het aantal opzeggingen.

Geen verband verhoging en aantal opzeggingen

Van de 37 aangeschreven ex-verzekerden hebben er 15 de enquête ingevuld en teruggestuurd. In twee gevallen viel de verzekerde weer onder de verplichte verzekering omdat deze in Nederland was komen wonen. Vier verzekerden hadden redenen als pensionering of een te korte te verzekeren periode om op te zeggen. Premieverhoging was voor negen verzekerden een reden om op te zeggen. Onder deze negen waren zeven gehuwde vrouwen, die bijna allemaal een vermogen van meer dan € 50.000,- of een partner met inkomen hebben.

Bedrijven gingen allen in op de
offerte

Niet ingegaan op de offerte

Op 117 offertes werd niet aangegaan, dit is minder dan 1% van het totaal aantal aangevraagde offertes tegen minimumpremie. Net als bij de ex-verzekerden, is driekwart van de personen die niet ingingen op de offerte voor de vrijwillige verzekering een vrouw. Het merendeel van deze offertes, 89%, betrof een aanvraag voor de combinatie AOW/Anw. Van de 117 aanvragen waar geen verzekering uit voortvloeide, had 77% een nihil-inkomen. Bij geen van deze offertes was er een gemachtigde in het spel. Kennelijk zijn bedrijven die een verzekering afsluiten voor hun in het buitenland werkende werknemers wel allen ingegaan op de offerte. Het enige land dat er in dit verband uitspringt is Frankrijk, waar 19% van degenen die afzien van een verzekering vandaan komt, terwijl van de verzekerden 'maar' 12 à 13% in Frankrijk woont.

In totaal waren er 35 respondenten die na het krijgen van een offerte geen verzekering afsloten. Iets meer dan 50% van deze respondenten heeft een nihil inkomen, terwijl 77% van hen in aanmerking kwam voor een verzekering tegen minimum premie. Maar liefst 24 personen uit deze groep respondenten gaven aan dat zij de verzekering te duur vonden. Van hen hadden er zeven een jaarinkomen van € 9.000,- of meer en hadden er elf een partner met een jaarinkomen van tenminste € 17.500,- of een vermogen van meer dan € 50.000,-. De overige elf respondenten gaven uiteenlopende redenen voor het niet afsluiten van een verzekering op zoals het niet nodig hebben van de uiteindelijke uitkering, het te kort vinden van de verzekerde periode of vanwege het niet vertrekken naar het buitenland.

VERZEKERDEN

Belastbaar inkomen

Hoogte maximumpremie en
minimumpremie

De premie voor de vrijwillige verzekering wordt geheven over maximaal het inkomen vallend in de tweede belastingschijf. In 2003 lag deze grens bij € 28.850,-. De te betalen premie is gelijk aan het premieplichtig inkomen maal het premiepercentage voor de betreffende verzekering minus een proportioneel deel van de algemene heffingskorting (€ 1.766,- in 2003). Dit proportionele deel is gelijk aan het premiepercentage voor de verzekering gedeeld door het totale tarief aan belasting, premies-AOW, Anw en AWBZ in de eerste schijf. Voor 2003 zijn de premiepercentages voor de AOW en Anw gelijk aan 17,9% respectievelijk 1,25%. Het totale tarief aan loonheffing in de eerste schijf bedraagt 32,9%. Het AOW-deel van de algemene heffingskorting bedraagt dus € 961,- en voor de Anw € 67,-. De maximumpremie voor de vrijwillige verzekering AOW is daarmee in 2003 gelijk aan € 4.203,-. Voor de Anw bedraagt deze € 294,-. De minimumpremie is vastgesteld op een tiende van deze bedragen, dus € 420,- voor de AOW en € 29,- voor de Anw. Iemand met een belastbaar inkomen van € 7.716,- of minder kan in 2003 een vrijwillige verzekering afsluiten tegen deze minimumpremie. Bij een minimumpremie van 5% zou de grens van het belastbaar inkomen € 6.542,- zijn geweest.

Een uitsplitsing naar verzekerden zonder inkomen en een inkomen tot de grens van € 6.542,- respectievelijk € 7.716,- geeft Tabel 2.1.

TABEL 2.1

Verzekerden naar inkomensklasse

Inkomen	Aantal	Percentage
Nihil	5.263	70%
≤ € 6.542,-	1.896	25%
≤ € 7.716,-	390	5%
Totaal	7.549	100%

De groep minimumpremiebetalers is door het optrekken van de minimumpremie van 5% naar 10% nauwelijks uitgebreid. Zonder de verhoging van het premiepercentage zou 95% van de verzekerden ook al de minimumpremie betalen. Na de verhoging betalen zij tweemaal zoveel als daarvoor.

95% betaalde voor de verhoging ook al de minimumpremie

Een groep van 5% van de verzekerden zou voorheen niet tot de minimumpremiebetalers behoren. De premie die zij betaalden lag tussen het bedrag van de minimumpremie van voor en na de verhoging. Ook zij zijn dus meer premie gaan betalen, zij het relatief minder dan degenen die al een minimumpremie betaalden.

De inkomensverdeling van degenen die verzekerd zijn via een gemachtigde, verschilt van die van de overig verzekerden. Dit is te zien in Tabel 2.2.

TABEL 2.2

Inkomensverdeling bij verzekering niet of wel via een gemachtigde

Inkomen	Aantal		Percentage	
	Zelf verzekerd	Via gemachtigde	Zelf verzekerd	Via gemachtigde
Nihil	3.648	1.615	64%	87%
≤ 6.542	1.661	235	29%	13%
≤ 7.716	378	12	7%	1%
Totaal	5.687	1.862	100%	100%

Het aandeel verzekerden zonder inkomen is onder degenen voor wie de verzekering via een gemachtigde loopt veel groter dan onder degenen die zelf een verzekering hebben afgesloten. Van deze laatste groep heeft ruim een derde enige vorm van inkomen, meer dan tweemaal zo veel als bij verzekerden van wie de verzekering via een gemachtigde loopt.

Verzekerden via een gemachtigde hebben relatief vaak een nihil-inkomen

Soort verzekering en geslacht verzekerden

Tot 2001 konden verzekerden alleen een gecombineerde verzekering voor de AOW en Anw afsluiten. Met ingang van januari 2001 is deze koppeling komen te vervallen en kunnen zij kiezen tussen alleen een verzekering voor de AOW of Anw of voor een combinatie van beiden. Degenen die al een verzekering hadden konden deze desgewenst om laten zetten naar of alleen een AOW of alleen een Anw-verzekering. Een jaar eerder al konden personen van 65 jaar of ouder die zich vanwege hun leeftijd niet vrijwillig voor de AOW kunnen verzekeren ingevolge KB 746 er voor kiezen om de vrijwillige verzekering alleen voor de Anw af

AOW, Anw of combinatie

te sluiten. Een overzicht van de lopende verzekeringen naar ingangsdatum is gegeven in Tabel 2.3.

TABEL 2.3

Vrijwillige verzekering naar soort en ingangsdatum

Ingangsdatum	AOW	Anw	AOW/Anw	Totaal
1980 of eerder	186	2	28	216
1981-1985	94	1	117	212
1986-1990	223	0	337	560
1991-1995	375	4	710	1.089
1996-2000	871	251	1.726	2.848
vanaf 2001	849	234	1.541	2.624
Totaal	2.598	492	4.459	7.549

Groep met alleen een
Anw-verzekering beperkt van omvang

Van alle verzekerden heeft 59% een gecombineerde AOW/Anw-verzekering. Maar een beperkt aantal heeft alleen een Anw-verzekering, te weten 7%. Een aantal van 240 hiervan ging in op 1 januari 2000. Nog eens 86 gingen in op 1 januari 2001. Dit is een direct gevolg van KB746. De groep die alleen een Anw-verzekering heeft afgesloten, betreft hoofdzakelijk verzekerden ouder dan 65 jaar. Slechts 50 zijn jonger. Van alle personen met alleen een Anw-verzekering komt bijna de helft, 240, uit Marokko. Een andere grote groep komt uit Turkije. Hier wonen 62 verzekerden met alleen een Anw-verzekering. De verdeling naar continent staat in Tabel 2.4. De categorie 'Overig en onbekend' betreft verzekerden die in internationaal gebied verblijven of waarvan niet bekend is wat hun huidige woonland is.

TABEL 2.4

Verdeling vrijwillige verzekering naar soort per continent

Continent	Aantal	AOW	Anw	AOW/Anw	Totaal
Nederland	140	44%	1%	56%	100%
Europa	4.156	36%	3%	61%	100%
Azië	938	33%	8%	59%	100%
Afrika	818	21%	32%	48%	100%
Australië	123	36%	4%	60%	100%
Zuid- & Midden-Amerika	393	32%	4%	64%	100%
Noord-Amerika	547	41%	1%	57%	100%
Overig en onbekend	434	42%	0%	58%	100%
Totaal	7.549	34%	7%	59%	100%

Aanwas in Turkije en Marokko reden
relatief hoge percentages
Anw-verzekerden in Afrika en Azië

De aanwas in 2000 en 2001 in met name Marokko en Turkije is er de oorzaak van dat er zowel in Afrika als Azië verhoudingsgewijs veel verzekerden wonen met alleen een Anw-verzekering. Alleen in Afrika hebben de verzekerden met een gecombineerde verzekering niet de meerderheid. Het relatief hoge percentage met alleen een AOW-verzekering onder degenen waarvan het woonland niet bekend is, valt te verklaren uit het feit dat hier een grote groep missionarissen toe behoort. Deze hebben in de regel geen partner en dus geen Anw-verzekering. Voor hoge percentages AOW-verzekerden in andere continenten is geen duidelijke verklaring voorhanden.

Hoe de verdeling tussen mannen en vrouwen per continent is staat in Tabel 2.5.

TABEL 2.5

Verdeling mannen en vrouwen naar continent

Continent	Vrouw	Man	Totaal
Nederland	87%	13%	100%
Europa	85%	15%	100%
Azië	78%	22%	100%
Afrika	50%	50%	100%
Australië	76%	24%	100%
Zuid- & Midden-Amerika	63%	37%	100%
Noord-Amerika	89%	11%	100%
Overig en onbekend	67%	33%	100%
Totaal	78%	22%	100%

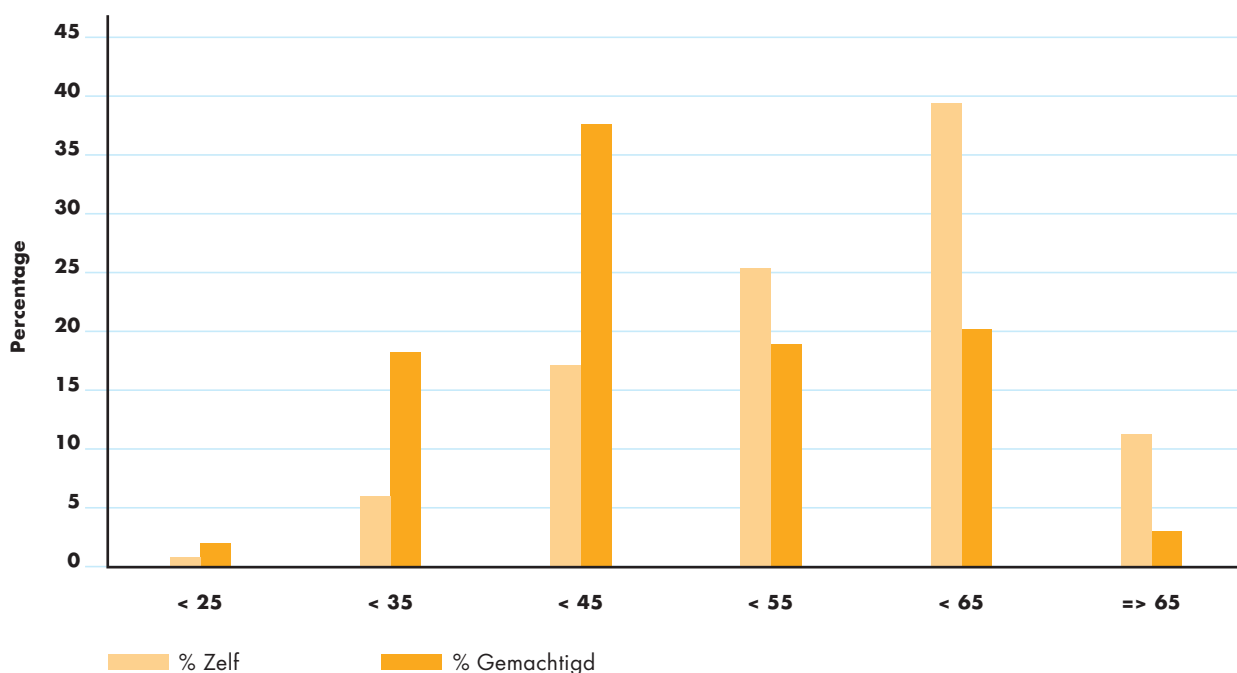
De continenten waar veel Anw-verzekerden of missionarissen wonen, springen eruit met een hoog aandeel mannen. Overigens is het aandeel mannen in Azië ondanks het relatief grote aantal Anw-verzekerden in Turkije gemiddeld. In Europa en Noord-Amerika zijn er verhoudingsgewijs veel verzekerde vrouwen. Bij een meer gedetailleerde beschouwing binnen Europa blijkt in de buurlanden België en Duitsland het aandeel vrouwen tegen de 90% te liggen, terwijl dit in Zuid- en Oost-Europa dicht bij de 80% ligt. Het aandeel in de rest van Europa ligt hier precies tussenin.

In Europa en Noord-Amerika relatief veel verzekerde vrouwen

Verzekerden naar leeftijd

De leeftijdsverdeling van de verzekerden is af te lezen uit Figuur 2.1. Daarin is onderscheid gemaakt naar verzekerden via een gemachtigde en overige verzekerden.

LEEFTIJDVERDELING VERZEKERDEN

Via gemachtigde verzekerden relatief jong De verzekerden waarvoor de verzekering via een gemachtigde loopt, zijn gemiddeld jonger dan de overige verzekerden. De leeftijd van 38% van hen ligt tussen de 35 en 45 jaar. Dit is de grootste groep onder de verzekerden via een gemachtigde. Onder degenen die zelf de verzekering afsloten vormen de 55- tot 65-jarigen met 39% de grootste groep.

Bijna twee derde van de zelf-verzekerden woont in Europa en hiervan weer een derde in België, Duitsland of Luxemburg. Buiten Europa biedt Azië het meest onderdak aan de verzekerden via een gemachtigde. In aantal overtreffen zij de zelf-verzekerden in Azië. De zelf-verzekerden die buiten Europa wonen zijn gemiddeld iets jonger dan degenen die binnen Europa wonen. Alleen Afrika wijkt hiervan af en dat hangt samen met de soort verzekering (zie 2.2.2). De gemiddelde leeftijd van de verzekerden via een gemachtigde ligt met 44 jaar 9 jaar lager dan die van de zelf-verzekerden. De gemiddelde leeftijd van verzekerden via een gemachtigde in Zuid- en Midden-Amerika en onder degenen waarvan niet bekend is wat hun woonland is, is hoger dan gemiddeld. Dit komt omdat dit vaak missionarissen zijn die veelal een verzekering hebben die al in of voor 1980 is ingegaan (zie 2.2.4).

Veel missionarissen al van voor 1980 verzekerd

Verzekerden naar bedrijfsklasse

Tabel 2.6 geeft een overzicht van verzekerden via een gemachtigde naar bedrijfsklasse. De bedrijfsklassen zijn vrij grof gekozen. De klasse industrie/bedrijfsleven bevat bedrijven als baggermaatschappijen, de olie-industrie en ingenieursbureaus. De klasse administratie, pensioen en verzekering omvat onder andere banken, verzekeraars en administratiekantoren. De derde klasse omvat al het ontwikkelingswerk. Missie kan als een speciale vorm van ontwikkelingswerk beschouwd worden, georganiseerd vanuit de kloosterorden, en is als aparte groep onderscheiden. Ditzelfde geldt voor het zendingswerk vanuit een protestantse achtergrond.

TABEL 2.6

Verzekerden via gemachtigde naar bedrijfsklasse

Ingangsdatum	Verzekerden via gemachtigde						Totaal gemachtigden
	Zelf	Industrie, bedrijfsleven	Administratie, pensioen, verzekering	Ontwikkelingswerk	Zending	Missie	
1980 of eerder	49	0	0	0	0	167	167
1981-1985	171	3	6	0	3	29	41
1986-1990	471	30	39	0	3	17	89
1991-1995	886	61	99	4	10	29	203
1996-2000	2.248	237	289	18	26	30	600
vanaf 2001	1.862	302	259	150	14	37	762
Totaal	5.687	633	692	172	56	309	1.862

De gemachtigden voor alle verzekerden die vanaf 1980 of eerder verzekerd waren, zijn zonder uitzondering kloosterorden en daaraan verwante organisaties. Vaak gaat het hier om missionarissen die tot hun pensioen en daarna namens de kloosterorde in het buitenland zitten en tot hun 65ste een vrijwillige verzekering voor de AOW hebben. Opmerkelijk is dat de duur van de uitzending van zendingen over

het algemeen veel korter is; onder hen komt een lange uitzending slechts sporadisch voor. De uitzending van verzekerden uit de andere klassen beslaat over het algemeen maar een paar jaar. De gemachtigde komt in 37% van de gevallen uit de bedrijfsklasse administratie, pensioenen en verzekeringen. De bedrijfsklasse industrie en bedrijfsleven omvat 34% van alle gemachtigden. Overigens zijn er meer verzekerden die de post voor de verzekering via een bedrijf laten lopen. Dit doen iets meer dan 500 verzekerden. Een kwart van deze groep heeft een zendingsorganisatie zoals een kerkelijke zendingscommissie als postadres. Kennelijk sluiten verzekerden uit deze bedrijfsklasse vaker zelf een vrijwillige verzekering af dan dat de organisatie waarvoor zij werken dat voor hen doet.

Gemachtigden uit de klasse administratie, pensioen en verzekeringen grootste groep

In Tabel 2.7 is de verdeling van de verzekerden met gemachtigde per continent gegeven voor elke bedrijfsklasse.

TABEL 2.7

Verdeling verzekerden naar continent per bedrijfsklasse

Continent	Verzekerden via gemachtigde						Totaal gemachtigden
	Particulier	Industrie, bedrijfsleven	Administratie, pensioen, verzekering	Ontwikkelingswerk	Zending	Missie	
Nederland	1%	2%	6%	2%	0%	0%	3%
Europa	64%	35%	33%	1%	25%	9%	28%
Azië	8%	28%	32%	30%	20%	11%	27%
Afrika	10%	10%	2%	54%	32%	27%	14%
Australië	2%	2%	1%	2%	0%	1%	1%
Zd/Md-Am	4%	6%	4%	9%	12%	21%	8%
Noord-Am	7%	6%	16%	0%	0%	0%	8%
Overig/onb	4%	11%	6%	2%	11%	31%	11%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100.0%	100%

De verzekerden uit zowel de klasse industrie en bedrijfsleven als uit de administratie- en verzekeringsklasse wonen in hoofdzaak binnen Europa en Azië. Het hoge percentage verzekerden uit deze laatste klasse dat in Nederland woont is opvallend. Een verklaring zou kunnen zijn dat dit personen betreft die in het verleden een onderbreking hebben gehad in de verplichte verzekering en het hierdoor ontstane gat door middel van een vrijwillige verzekering willen dichten. Van de verzekerden uit de klasse zending woont ook een groot deel in Europa. Meestal is dit dan Oost-Europa terwijl het in de klassen voor het bedrijfsleven juist verzekerden uit West- en Zuid-Europa betreft. Ontwikkelingswerkers via een gemachtigde wonen voornamelijk in Afrika en Azië. In Afrika woont tevens een groot deel van de zendings- en missiewerkers. Van veel verzekerden uit de klasse missie is het woonland onbekend. Vaak zijn dit missionarissen van wie de verzekering als in 1980 of eerder inging.

Verzekerden uit commerciële bedrijven, vooral in Europa en Azië

Ontwikkelingswerk en missie veel in Afrika en Azië

3

ENQUÊTE VRIJWILLIGE VERZEKERING

De gegevens die iemand op moet geven bij aanvraag van een vrijwillige verzekering, zijn te beperkt om inzicht te geven in de sociaal economische achtergrond. Daarom is een enquête opgezet waarin gevraagd wordt naar de burgerlijke staat, het inkomen van de partner, het vermogen van het huishouden, wie de premie betaalt, de werkring en het opleidingsniveau. Aan degenen die niet zijn ingegaan op de offerte en degenen die de verzekering hebben opgezegd is tevens gevraagd naar de reden hiervan. Als laatste is ruimte geboden voor opmerkingen. De vragenlijsten zijn opgenomen in Bijlage A.

Omdat de omvang van zowel de groep ex-verzekerden als die van de groep die heeft afgezien van een verzekering gering is, zijn beide groepen volledig geselecteerd voor de enquête. De verzekerden wonen in totaal in 166 verschillende landen. Een overzicht hiervan staat in Bijlage B. Voor de steekproef zijn deze geclusterd tot in totaal 48 grotere gebieden. Deze clustering is afgebeeld in de figuren uit Bijlage C. De selectie van geadresseerden voor de steekproef is gebeurd aan de hand van het aantal verzekerden in elk van deze gebieden. Naar rato van het aantal verzekerden in een gebied is een aselechte steekproef van 1.290 adressen getrokken, die gelijkelijk verdeeld zijn over de verzekerden die al voor 2001 een verzekering hebben afgesloten en degenen die dit pas na de premieverhoging hebben gedaan.

Aantal adressen in steekproef: 1.290

RESPONS

Voor zowel de ex-verzekerden als de verzekerden die afzagen van een verzekering werd vooraf uitgegaan van een respons van 25%. Reden hiervoor is dat het bij beide groepen de vraag is of de adresgegevens nog kloppen. Deze zijn namelijk gebaseerd op de gegevens op het moment van opzeggen of niet ingaan op de offerte. Het is niet onwaarschijnlijk dat hierin sedertdien wijzigingen zijn opgetreden. Aangezien beide groepen gering van omvang zijn, heeft dit geen nadelige gevolgen voor de conclusies die getrokken kunnen worden over het effect van de premie-verhoging.

De ex-verzekerden stuurden in totaal 15 enquêtes ingevuld retour. Dit is 41% van de geadresseerden. De enquêtes van 4 van de ex-verzekerden kwamen oningevuld terug, omdat de verzekerden niet langer op het bij de SVB bekende adres woonden. De respons onder degenen die niet zijn ingegaan op de offerte was 29%, ofwel 34 ingevulde enquêtes. Ook van deze groep kwamen er 4 enquêtes terug omdat het adres niet klopte.

15 respondenten onder ex-verzekerden en 34 onder degenen die niet ingingen op de offerte

De verwachte respons door verzekerden werd vooraf geschat op 30 tot 40%. Van dit hogere percentage dan voor de overige geadresseerden is uitgegaan omdat voor deze groep aangenomen mag worden dat de adresgegevens nog actueel zijn en mensen die verzekerd zijn eerder geneigd zullen zijn aan een enquête hierover

Respons onder verzekerden 54% mee te werken dan degenen die niets meer met de vrijwillige verzekering te maken hebben. In totaal kwam 54% van de aan verzekerden verzonden enquêtes ingevuld retour. Dit zijn er 692. In vier gevallen kwam de enquête niet ingevuld retour omdat de verzekerde niet mee wilde werken of verhuisd was. In de periode dat de ingevulde enquêtes retour kwamen, bleek dat de respons vanuit een aantal landen waar veel verzekerden via een gemachtigde wonen laag bleef. Navraag bij een aantal bedrijven leerde dat deze de enquêtes niet altijd doorgestuurd hadden naar de verzekerden. Reden hiervoor was dat de verzekerden de verzekering niet zelf hebben afgesloten en de administratieve afhandeling hiervan volledig via het bedrijf loopt. Om toch respons te krijgen van deze verzekerden heeft een aantal bedrijven de enquêtes voor de verzekerden zelf ingevuld. Overigens is de vraagstelling in de enquêtes zodanig dat dit zonder bezwaar mogelijk was, afgezien van de vraag over de hoogte van het vermogen van het huishouden. In veel gevallen zijn de verzekerden waar het hier om gaat namelijk de partners van degenen die zijn uitgezonden door het bedrijf. Ook bleek uit de door de bedrijven geretourneerde enquêtes dat een aantal van de verzekerden niet langer in het bij de SVB bekende land woonden maar inmiddels door wisseling van project naar een ander land waren vertrokken.

Ophoging Niet uit alle landen kwam een even hoge respons. Een overzicht van het aantal verzonden en geretourneerde enquêtes is opgenomen in Bijlage D. Naar rato van de verdeling van de adressen in de steekproef zijn de geretourneerde enquêtes voor de analyse van de resultaten opgehoogd. Dit was noodzakelijk omdat bijvoorbeeld België, dat een responspercentage van 65,5% heeft, te zwaar zou wegen ten opzichte van bijvoorbeeld Singapore met een respons van 39,5%. Om de ophogingsfactoren niet al te groot te maken zijn de aantallen voor sommige landen gecombineerd. Per cluster van combinatielanden is een ophogfactor bepaald.

4

ANALYSE VAN DE ENQUÊTERESULTATEN VOOR VERZEKERDEN

Nu duidelijk is dat er weinig minimumverzekerden hebben opgezegd rijst de vraag hoe deze groep is samengesteld. Zijn de verzekerden financieel bemiddeld zodat ze geen last hebben van de premieverdubbeling? Om deze vraag te kunnen beantwoorden kijken we naar het inkomen van de partner en het vermogen. Maar eerst worden nog wat algemenere kenmerken zoals leefsituatie, geslacht en leeftijd bekeken. Van de teruggestuurde enquêtes zijn lang niet altijd alle vragen beantwoord. Aangenomen is dat de ingevulde antwoorden representatief zijn voor de gehele populatie.

Met uitzondering van paragraaf 4.8 zijn bij de analyse de sec Anw-verzekerden buitenbeschouwing gelaten. Dit is namelijk een bijzondere groep die amper premie hoeft te betalen. Ruim 60% van de sec Anw-verzekerden woont in Marokko, Turkije of Frankrijk. Het gaat doorgaans om laag opgeleide mannen die ouder dan 55 jaar zijn en in iets meer dan de helft van de gevallen om 65-plussers die een AOW-uitkering ontvangen. De achtergrondkenmerken van Anw-verzekerden zijn uitgebreid beschreven in paragraaf 2.2.2.

Verzekerden met alleen Anw-verzekering buiten analyse gehouden

LEEFSITUATIE EN GESLACHT

Bij de analyse van de gegevens zijn de gehuwden en samenwonenden samengevoegd. Tabel 4.1 geeft een overzicht van de leefsituatie en het geslacht van de verzekerde.

TABEL 4.1

Leefsituatie en geslacht

Geslacht	Leefsituatie		Totaal
	Alleenstaand	Samenwonend of Gehuwd	
Man	6 %	14 %	20 %
Vrouw	7 %	73 %	80 %
Totaal	13 %	87 %	100 %

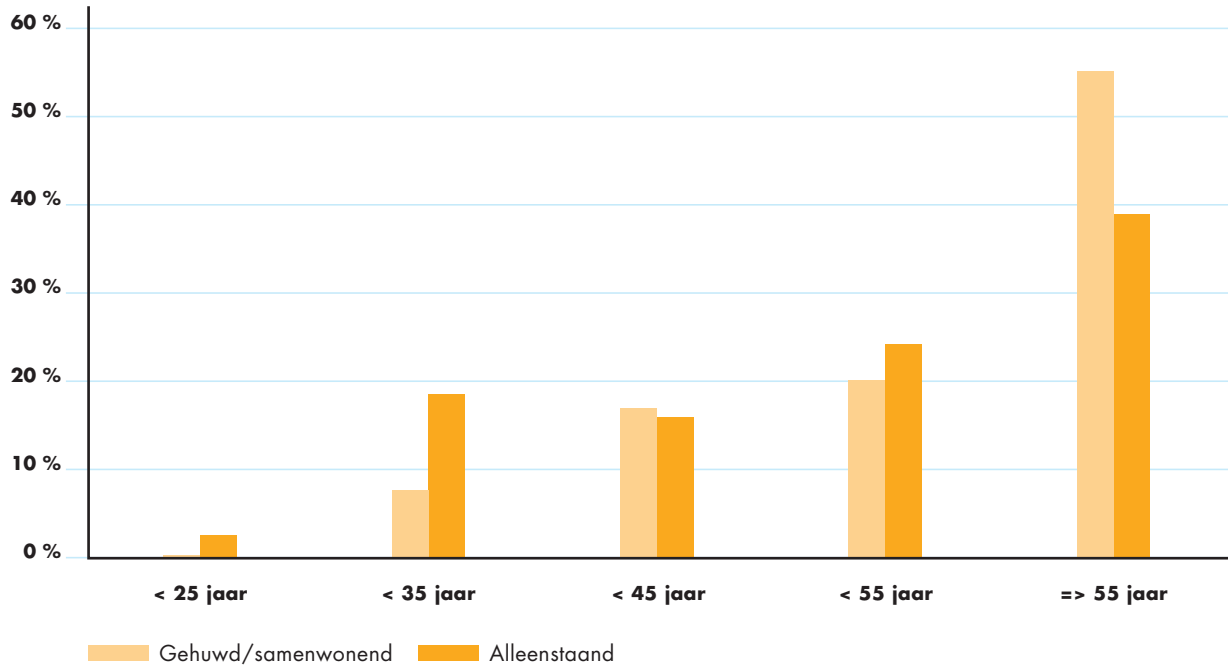
Van de minimumverzekerden is 13% alleenstaand en 87% samenwonend. De populatie minimumverzekerden bestaat voor maar liefst 73% uit samenwonende vrouwen. Doordat nogal wat vrouwen een laag eigen inkomen hebben, komen zij relatief vaak in aanmerking voor een minimumverzekering. Zoals we nog zullen aantonen heeft deze groep vaak een partner met een inkomen of is vermogend waardoor zij de premie kunnen opbrengen.

13% alleenstaand
73% samenwonende vrouw

LEEFTIJD

In Figuur 4.1 is de leeftijdsverdeling van samenwonenden en alleenstaanden weergegeven.

LEEFTIJDVERDELING PER LEEFSITUATIE

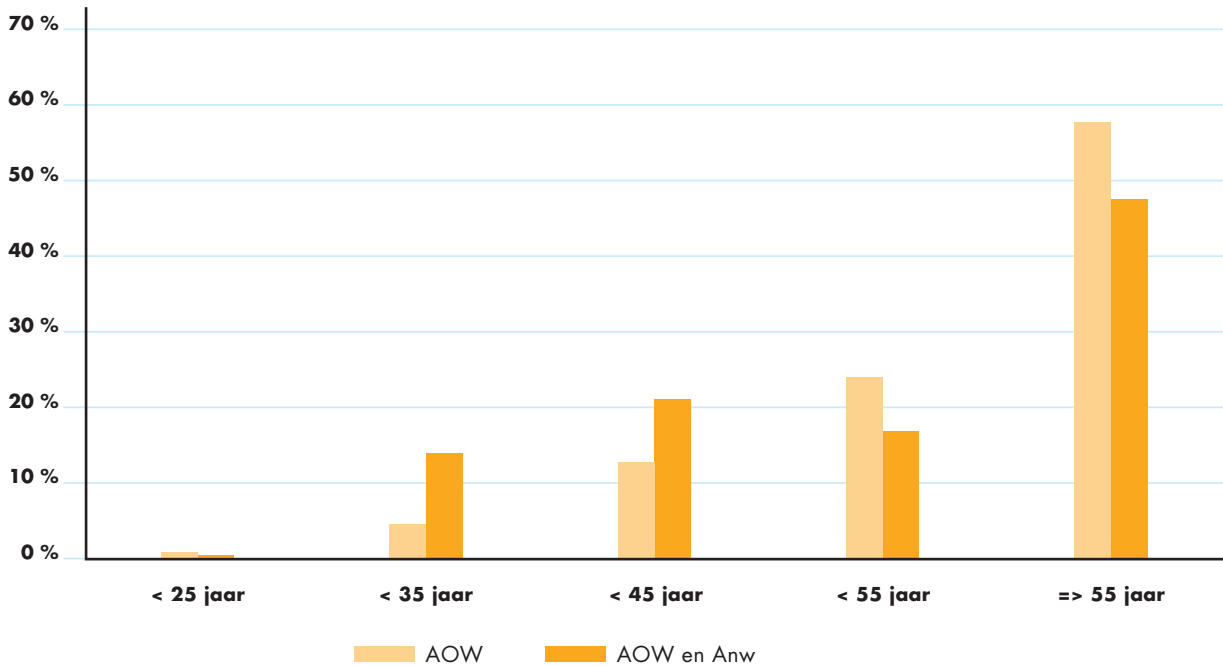
Groep alleenstaanden gemiddeld jonger dan gehuwden

Uit de leeftijdsverdeling blijkt dat de alleenstaanden gemiddeld iets jonger zijn dan de samenwonenden. Verder is een groot deel van de verzekerden 55 jaar of ouder. Voor samenwonenden is dat meer dan 50% en voor alleenstaanden bijna 40%. Voor deze generatie is het niet ongebruikelijk dat de man hoofdkostwinner is. De gemiddeld lagere leeftijd van alleenstaanden komt vooral voor rekening van de ontwikkelingswerkers onder hen. Zij vormen de grootste groep onder de alleenstaanden en 58% van hen is jonger dan 45 jaar. Voor de overige alleenstaanden is dit in 22% het geval. Van de samenwonenden is 86% niet werkzaam tegen 35% van de alleenstaanden.

Mensen met kinderen hebben relatief vaak een gecombineerde verzekering

Uit Figuur 4.2 blijkt dat diegene die de AOW- en Anw-verzekering combineren gemiddeld jonger zijn dan de verzekerden met alleen een AOW-verzekering. Hoewel de geënquêteerden niet gevraagd is of zij kinderen hebben, dient hierin wel de verklaring voor het verschil gezocht te worden. Mensen met kinderen in de leeftijdscategorie waarvoor recht op een wezen- of halfwezenuitkering kan ontstaan, zijn gemiddeld jonger dan degenen met kinderen die de leeftijdsgrens voor de Anw reeds zijn gepasseerd.

LEEFTIJDVERDELING PER VERZEKERING

JAARINKOMEN PARTNER

Tabel 4.2 geeft de verdeling van het jaarinkomen van de partner weer naar geslacht van de verzekerde.

TABEL 4.2

Geslacht samenwonenden naar jaarinkomen partner

Jaarinkomen partner	Geslacht verzekerde		Totaal
	Man	Vrouw	
Nihil	54 %	11 %	19 %
€ 0 - € 1.500	1 %	0 %	0 %
€ 1.500 - € 17.500	28 %	19 %	20 %
€ 17.500 - € 30.000	5 %	16 %	14 %
€ 30.000 - € 50.000	6 %	19 %	17 %
Meer dan € 50.000	6 %	35 %	30 %
Totaal	100 %	100 %	100 %

Mannen hebben in 54% van de gevallen een partner met een nihil inkomen. Bij vrouwen ligt dat heel anders, in slechts 11% van de gevallen heeft hun partner een nihil inkomen. Niet alleen heeft de vrouw vaker een verdienende partner, ook is dit inkomen doorgaans hoger. Zo heeft 35% van de vrouwen een partner met een inkomen van meer dan € 50.000,- tegenover slechts 6% van de mannen. Dit staft de gedachte dat de man vaak hoofdkostwinner van het gezin is.

Vrouwelijke verzekerden hebben vaker een verdienende partner dan mannelijke verzekerden

Tabel 4.3 geeft het jaarinkomen van de partner weer per continent.

TABEL 4.3

Jaarinkomen partner per continent

Jaarinkomen partner	Woonland/continent					Totaal
	Afrika	Amerika	Australië	Azië	Europa	
Nihil	27 %	25 %	17 %	9 %	18 %	19 %
€ 0 - € 1.500	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %
€ 1.500 - € 17.500	30 %	14 %	50 %	14 %	21 %	20 %
€ 17.500 - € 30.000	2 %	2 %	0 %	6 %	20 %	14 %
€ 30.000 - € 50.000	16 %	16 %	16 %	11 %	18 %	17 %
Meer dan € 50.000	25 %	43 %	17 %	59 %	23 %	30 %
Totaal	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

In Afrika wonen relatief veel verzekerden met een nihil partnerinkomen. In Azië wonen relatief veel verzekerden met een partnerinkomen van meer dan € 50.000,-. Zoals in paragraaf 2.2.3 beschreven, wonen in Azië relatief veel gemachtigden die uitgezonden zijn door een werkgever. Het partnerinkomen van verzekerden in Amerika loopt sterk uiteen. Er wonen daar relatief veel verzekerden met een nihil inkomen of juist een inkomen van meer dan € 50.000,-.

VERMOGEN

Zoals Tabel 4.4 laat zien is het aanwezige vermogen (inclusief onroerende zaken) sterk afhankelijk van de leefsituatie en het geslacht.

TABEL 4.4

Vermogen naar leefsituatie en geslacht

Geslacht	Vermogen	Leefsituatie		Totaal
		Alleenstaand	Samenwonend of gehuwd	
Man	Nihil	77 %	41 %	50 %
	€ 0 - € 25.000	9 %	23 %	20 %
	€ 25.000 - € 50.000	0 %	3 %	2 %
	Meer dan € 50.000	14 %	33 %	28 %
Totaal mannen		100 %	100 %	100,0 %
Vrouw	Nihil	62 %	20 %	23 %
	€ 0 - € 25.000	11 %	10 %	10 %
	€ 25.000 - € 50.000	11 %	7 %	8 %
	Meer dan € 50.000	16 %	63 %	59 %
Totaal Vrouwen		100 %	100 %	100 %

Veel samenwonenden zijn vermogend, alleenstaanden vaak niet

Het merendeel van de alleenstaanden heeft een nihil vermogen. Voor samenwonenden ligt dat duidelijk anders, met name de samenwonende, verzekerde vrouwen zijn vermogend. Van de samenwonende vrouwen woont 63% in een huishouden met een vermogen van meer dan € 50.000,-. Slechts 20% van de samenwonende verzekerde vrouwen heeft geen vermogen tegen 77% van de alleenstaande mannen.

VERDELING VERMOGEN EN INKOMEN PARTNER

In Tabel 4.5 is per geslacht gekeken naar de verdeling van het vermogen en het inkomen van de partner.

TABEL 4.5

Verdeling van het vermogen en jaarinkomen per geslacht

Geslacht	Jaarinkomen partner	Vermogen				Totaal
		Nihil	<€ 25.000,-	<€ 50.000,-	>€ 50.000,-	
Man	Nihil	23 %	13 %	2 %	14 %	52 %
	< € 17.500,-	14 %	10 %	0 %	7 %	30 %
	< € 30.000,-	0 %	0 %	0 %	5 %	5 %
	< € 50.000,-	0 %	1 %	0 %	4 %	6 %
	> € 50.000,-	1 %	0 %	2 %	4 %	7 %
Totaal mannen		38 %	24 %	4 %	34 %	100 %
Vrouw	Nihil	4 %	1 %	1 %	4 %	9 %
	< € 17.500,-	7 %	3 %	2 %	8 %	20 %
	< € 30.000,-	2 %	3 %	1 %	9 %	15 %
	< € 50.000,-	2 %	1 %	2 %	14 %	20 %
	> € 50.000,-	4 %	1 %	1 %	30 %	36 %
Totaal Vrouwen		19 %	9 %	7 %	65 %	100 %

Maar liefst 60% van de samenwonende verzekerde mannen heeft een vermogen van minder dan € 25.000,- en een partner die minder dan € 17.500,- per jaar verdient. Bij de vrouwen is deze groep veel kleiner namelijk 15%. Slechts 4% van de samenwonende mannen heeft een vermogen van meer dan € 50.000,- en een partner die tenminste hetzelfde verdient. Bij de vrouwen is deze groep duidelijk groter namelijk 30%. Onder de verzekerden bevinden de samenwonende vrouwen zich in een betere financiële positie dan de samenwonende mannen.

Financiële positie samenwonende vrouwen beter dan van samenwonende mannen

OPLEIDINGSNIVEAU

Tabel 4.6 laat zien dat er een duidelijk verband is tussen het opleidingsniveau en wie de premie betaalt.

TABEL 4.6

Betalen van de premie en opleidingsniveau

Opleiding	Wie betaalt de premie			Totaal
	Uzelf of partner	Werkgever of kloosterorde	Werkgever van de partner	
Geen/Basisonderwijs	23 %	2 %	0 %	18 %
VMBO/MAVO	12 %	0 %	0 %	9 %
HAVO/VWO/MBO	18 %	5 %	0 %	15 %
HBO/WO	47 %	93 %	100 %	58 %
Totaal	100 %	100 %	100 %	100 %

Het zijn met name de hoog opgeleiden waarvoor die de werkgevers bereid zijn om de premie te betalen. Of anders gezegd: laag opgeleiden worden bijna niet door de werkgever naar het buitenland gestuurd. Voor verzekerden die de premie zelf moeten opbrengen is er een veel grotere diversiteit aan opleidingen.

Verzekering hoog opgeleiden vaak door werkgever betaald

WIE BETAALT DE VERZEKERINGSPREMIE

Tabel 4.7 laat zien wie de premie betaalt van alleenstaanden en samenwonenden.

TABEL 4.7

Wie betaalt de premie per leefsituatie en geslacht

Wie betaalt de premie	Leefsituatie		Totaal
	Alleenstaand	Samenwonend of Gehuwd	
Uzelf/partner	59 %	84 %	81 %
Werkgever/kloosterorde	41 %	3 %	8 %
Werkgever van uw partner	0 %	13 %	11 %
Totaal	100 %	100 %	100 %

Alleenstaanden De premies van alleenstaanden worden relatief vaak door de werkgever betaald. Dit komt door het grote aantal ontwikkelingswerkers met een minimum inkomen onder de alleenstaanden. Voor deze ontwikkelingswerkers is de organisatie of kloosterorde bereid de vrijwillige verzekering te betalen terwijl hun inkomen beperkt is.

Samenwonenden In veel gevallen geldt dat samenwonenden zelf de premie voor hun verzekering betalen of dat hun partner dit voor hen doet. Deze partners hebben zelf vaak een eigen inkomen en komen daardoor niet in aanmerking voor de verzekering tegen een minimumpremie. Het inkomen van de verzekerde zelf is daarentegen beperkt. Verzekerden voor wie de werkgever van hun partner de premie betaalt zijn over het algemeen vrouw.

ANW-VERZEKERDEN EN INKOMEN PARTNER

Nabestaandenuitkering Een groot aantal Anw-verzekerden heeft een partner met een inkomen. Bij het overlijden van de verzekerde maakt de nabestaande aanspraak op Anw. Het eigen inkomen van deze partner wordt gekort op een eventuele nabestaandenuitkering, die hierdoor vaak zelfs tot € 0,- reduceert. Alleen als er kinderen zijn, komt een eventuele halfwezen- en wezenuitkering onverkort tot uitbetaling. In de enquête is geen vraag opgenomen over het aantal kinderen zodat het onduidelijk blijft waarom deze groep zich laat verzekeren. De relatie tussen de soort verzekering en het inkomen van de partner is weergegeven in Tabel 4.8.

TABEL 4.8

Soort verzekering naar jaarinkomen partner en geslacht

Jaarinkomen partner	Soort verzekering			Totaal
	Anw	AOW	AOW en Anw	
Nihil	14 %	43 %	43 %	100 %
€ 0 - € 1.500	0 %	0 %	100 %	100 %
€ 1.500 - € 17.500	7 %	57 %	36 %	100 %
€ 17.500 - € 30.000	8 %	49 %	43 %	100 %
€ 30.000 - € 50.000	4 %	53 %	43 %	100 %
Meer dan € 50.000	1 %	38 %	61 %	100 %
Totaal	6 %	47 %	47 %	100 %

Het inkomen van de partner is mede bepalend voor de verzekering die iemand afsluit. Als de partner eveneens een laag inkomen heeft, dan wordt relatief vaak een Anw-verzekering afgesloten. Heeft de partner een inkomen van meer dan € 50.000,-, dan wordt er vaker dan gemiddeld een gecombineerde AOW/Anw-verzekering afgesloten. En dat is opmerkelijk omdat deze groep weinig rechten zal ontlene n aan de Anw-verzekering.

5

ANALYSE VAN RESPONDENTEN DIE EEN OPMERKING MAAKTEN

De enquête liet ruimte over voor het maken van opmerkingen. Van alle respondenten maakten er 90 een opmerking die verband hield met de verhoging van de premie, de mate waarin zij rond kunnen komen van het inkomen dat zij hebben of met de internationale wetgeving. Deze opmerkingen zijn opgenomen in Bijlage E. Van deze 90 waren er 79 die een lopende verzekering hebben. De andere 11 hebben hun verzekering opgezegd of zijn niet ingegaan op de destijds aangevraagde offerte.

In totaal maakten 14 respondenten een opmerking die verband houdt met internationale wetgeving. Deze opmerkingen hebben veelal te maken met de export van uitkeringen en de voor betrokkene van toepassing verklaarde wetgeving. Een voorbeeld: 'Discriminatie ten opzichte van mensen die gewoon in Nederland blijven. Mijn partner betaalt gewoon zijn AOW-premie in Nederland. Deze extra premie komt alleen doordat hij zich beschikbaar heeft gesteld voor uitzending'. Het merendeel van deze respondenten heeft een vermogen dat meer dan € 50.000,- bedraagt. Veel van hen hebben bovendien een partner met een inkomen dat meer dan € 30.000,- bedraagt en voor vijf van hen zelfs boven de € 50.000,- uitkomt.

Internationale wetgeving

De overige 76 respondenten maakten opmerkingen over de premieverhoging of de hoogte van de premie in relatie tot hun inkomen. Voorbeelden hiervan zijn:

Premieverhoging en hoogte premie in relatie tot inkomen

- 'Als het nog duurder wordt moet ik stoppen met de vrijwillige AOW',
- 'Het effect van de verhoging minimumpremie vrijwillige verzekering betekent voor ons dat we niet bij machte zijn deze premie te voldoen. De stijging is 100%! We komen hierdoor onder de grens van het wettelijke minimuminkomen van iedere Nederlander.'
- 'De te betalen premie maakt circa 15 tot 20% van onze vaste lasten uit. Bij verdere premieverhoging zullen wij met de verzekering moeten stoppen.'

Van deze 76 respondenten zei 97% zelf de premie te betalen. Slechts twee gaven aan dat hun werkgever betaalt, waarvan dit bij een van de twee twijfelachtig is, omdat dit een AOW'er is die aangeeft niet meer werkzaam te zijn. De andere is directrice van een tehuis. Dit tehuis en de leiding daarvan worden volledig vanuit giften betaald.

De conclusie kan worden getrokken, dat het vooral de verzekerden zijn die zelf de premie voor de vrijwillige verzekering betalen, die het belangrijk vinden hier een opmerking over te maken. Verzekerden voor wie de werkgever betaalt, weten in veel gevallen waarschijnlijk niet eens hoe hoog de premie is of dat deze verhoogd is. Veel van de respondenten die reageren op de verhoging geven aan dat ze hierdoor de premie nauwelijks meer op kunnen brengen, maar ook vaak dat ze de verdubbeling buitenproportioneel vinden.

Vooral opmerkingen door verzekerden die zelf de premie betalen

Van de genoemde 76 respondenten heeft 57% zelf geen inkomen. Van degenen die de inkomensklasse van hun partner invulden, gaf 22% aan dat dit nihil was. Nog eens 52% gaf aan dat hun partner minder dan € 17.500,- verdient. Het aandeel

Inkomen en vermogen van verzekerden die een opmerking maakten

partners met een inkomen tot maximaal € 17.500,- ligt daarmee tweemaal zo hoog als dat voor de partners van verzekerden uit de totale populatie van minimumpremiebetalers. Voor 25% van degenen die de hoogte van hun vermogensklasse vermelden, ligt dit vermogen boven de € 50.000,-. Van de gehuwden onder hen heeft driekwart een partner zonder inkomen of een inkomen tot € 17.500,-. Van de totale populatie van minimumpremiebetalers leeft meer dan 50% in een huishouden met een vermogen dat de € 50.000,- overtreft. Dit leidt tot de conclusie dat vooral degenen die de premie nog maar met moeite op kunnen brengen, dit kenbaar maken. De meer welgestelden lijken zich vooralsnog minder druk te maken over de premieverhoging. Voor hen speelt vaker de redelijkheid van de van toepassing verklaarde wetgeving een rol.

Suggestie betaaldatum

Omdat de premieverhoging gezorgd heeft voor een zware druk op het inkomen van veel verzekerden, doet één respondent de volgende suggestie: 'In verband met het feit, dat de hoogte van de minimumpremie voor de AOW overeenkomt met de hoogte van een half maandinkomen, zou het wenselijk zijn als de betaaldatum (uiterlijk 1 mei) op 1 juni gezet zou worden, zodat hiervoor het bedrag van de vakantietoelage gebruikt zou kunnen worden. Dit te meer, daar het een premie voor het gehele kalenderjaar betreft, dus een groot gedeelte vooruit betaald wordt!'.

BIJLAGEN

A

ENQUÊTEFORMULIEREN

**Enquête effect verhoging minimumpremie
vrijwillige verzekering**

(Verzekerden)

1 de vrijwillige verzekering

Welke vrijwillige verzekering(en) heeft u?

- AOW
- Anw
- AOW en Anw

Wie betaalt de premie voor uw vrijwillige verzekering?

- Uzelf
- Uw partner
- Uw werkgever
- De werkgever van uw partner
- Anders, nl. ....

Hoeveel jaar denkt u gebruik te zullen maken van de vrijwillige verzekering?

.....

2 persoonsgegevens

In welke klasse valt uw leeftijd?

- < 25 jaar
- < 35 jaar
- < 45 jaar
- < 55 jaar
- ≥ 55 jaar

Wat is uw geslacht?

- Man
- Vrouw

In welk land woont u?

.....

Wat is uw nationaliteit?

.....

3 achtergrondgegevens

Wat is uw burgerlijke staat?

- Gehuwd
- Samenwonend
- Alleenstaand
- Anders, nl. ....

In welke klasse valt uw persoonlijk bruto jaarinkomen?

- Nihil
- < € 1.500,-
- < € 3.000,-
- < € 4.500,-
- < € 6.000,-
- < € 7.500,-
- < € 9.000,-
- ≥ € 9.000,-

In welke klasse valt het bruto jaarinkomen van uw partner?

- Niet van toepassing
- Nihil
- < € 17.500,-
- < € 30.000,-
- < € 50.000,-
- ≥ € 50.000,-
- Weet niet

In welke klasse valt het vermogen (inclusief onroerende zaken) van uw huishouden?

- Nihil
- < € 25.000,-
- < € 50.000,-
- ≥ € 50.000,-
- Weet niet

Indien u een (Nederlandse) uitkering heeft kunt u dan aangeven waar deze onder valt?

- Anw
- WAO
- WAJONG
- WAZ
- Anders, nl. ....

In welke branche bent u werkzaam en wat is daarin uw functie?

.....

Wat is uw opleidingsniveau?

- Basisonderwijs
- VMBO/MAVO
- MBO
- HAVO/VWO
- HBO
- WO
- Anders, nl. ....

Opmerkingen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Enquête effect verhoging minimumpremie
vrijwillige verzekering**

(ex-verzekerden)

1 de vrijwillige verzekering

Welke vrijwillige verzekering(en) had u op het moment van opzeggen?

- AOW
- Anw
- AOW en Anw

Wat is de reden dat u de verzekering heeft opgezegd?

- Premieverhoging
- Andere verzekering
- Uiteindelijke uitkering niet nodig
- De te verzekeren periode is te kort
- Anders, nl. ....

Hoeveel jaar denkt u niet verzekerd te zullen zijn voor de AOW/Anw?

.....

Wie betaalde de premie voor uw vrijwillige verzekering?

- Uzelf
- Uw partner
- Uw werkgever
- De werkgever van uw partner
- Anders, nl. ....

2 persoonsgegevens

In welke klasse valt uw leeftijd?

- < 25 jaar
- < 35 jaar
- < 45 jaar
- < 55 jaar
- ≥ 55 jaar

Wat is uw geslacht?

- Man
- Vrouw

In welk land woont u?

.....

Wat is uw nationaliteit?

.....

3 achtergrondgegevens

Wat is uw burgerlijke staat?

- Gehuwd
- Samenwonend
- Alleenstaand
- Anders, nl. ....

In welke klasse valt uw persoonlijk bruto jaarinkomen?

- Nihil
- < € 1.500,-
- < € 3.000,-
- < € 4.500,-
- < € 6.000,-
- < € 7.500,-
- < € 9.000,-
- ≥ € 9.000,-

In welke klasse valt het bruto jaarinkomen van uw partner?

- Niet van toepassing
- Nihil
- < € 17.500,-
- < € 30.000,-
- < € 50.000,-
- ≥ € 50.000,-
- Weet niet

In welke klasse valt het vermogen (inclusief onroerende zaken) van uw huishouden?

- Nihil
- < € 25.000,-
- < € 50.000,-
- ≥ € 50.000,-
- Weet niet

Indien u een (Nederlandse) uitkering heeft kunt u dan aangeven waar deze onder valt?

- Anw
- WAO
- WAJONG
- WAZ
- Anders, nl. ....

In welke branche bent u werkzaam en wat is daarin uw functie?

.....

Wat is uw opleidingsniveau?

- Basisonderwijs
- VMBO/MAVO
- MBO
- HAVO/VWO
- HBO
- WO
- Anders, nl. ....

Opmerkingen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Enquête effect verhoging minimumpremie
vrijwillige verzekering**

(Geoffreerden)

1 de vrijwillige verzekering

Voor welke verzekering(en) heeft u destijds een offerte aangevraagd?

- AOW
- Anw
- AOW en Anw

Wat is de reden dat u de verzekering niet heeft afgesloten?

- Te duur
- Andere verzekering
- Uiteindelijke uitkering niet nodig
- De te verzekeren periode is te kort
- Anders, nl. ....

Hoeveel jaar denkt u niet verzekerd te zullen zijn voor de AOW/Anw?

.....

2 persoonsgegevens

In welke klasse valt uw leeftijd?

- < 25 jaar
- < 35 jaar
- < 45 jaar
- < 55 jaar
- ≥ 55 jaar

Wat is uw geslacht?

- Man
- Vrouw

In welk land woont u?

.....

Wat is uw nationaliteit?

.....

3 achtergrondgegevens

Wat is uw burgerlijke staat?

- Gehuwd
- Samenwonend
- Alleenstaand
- Anders, nl. ....

In welke klasse valt uw persoonlijk bruto jaarinkomen?

- Nihil
- < € 1.500,-
- < € 3.000,-
- < € 4.500,-
- < € 6.000,-
- < € 7.500,-
- < € 9.000,-
- ≥ € 9.000,-

In welke klasse valt het bruto jaarinkomen van uw partner?

- Niet van toepassing
- Nihil
- < € 17.500,-
- < € 30.000,-
- < € 50.000,-
- ≥ € 50.000,-
- Weet niet

In welke klasse valt het vermogen (inclusief onroerende zaken) van uw huishouden?

- Nihil
- < € 25.000,-
- < € 50.000,-
- ≥ € 50.000,-
- Weet niet

Indien u een (Nederlandse) uitkering heeft kunt u dan aangeven waar deze onder valt?

- Anw
- WAO
- WAJONG
- WAZ
- Anders, nl. ....

In welke branche bent u werkzaam en wat is daarin uw functie?

.....

Wat is uw opleidingsniveau?

- Basisonderwijs
- VMBO/MAVO
- MBO
- HAVO/VWO
- HBO
- WO
- Anders, nl. ....

Opmerkingen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B

VERZEKERDEN NAAR WOONLAND EN VERZEKERING

BIJLAGE B

Verzekerden naar woonland en verzekering

Woonland	AOW	Anw	AOW/Anw	Woonland	AOW	Anw	AOW/Anw
Afghanistan	1	0	3	Frans Guyana	0	0	3
Albanië	4	0	9	Gabon	0	0	2
Algerije	1	0	1	Gambia	2	0	3
Andorra	2	0	0	Ghana	13	0	41
Angola	0	0	3	Griekenland	23	3	57
Argentinië	3	0	14	Groot-Brittannië	105	5	190
Armenië	2	0	0	Guatemala	2	0	4
Aruba	6	0	11	Guinee	1	0	4
Australië	31	2	41	Guyana	0	0	6
Azoren	0	0	1	Haiti	2	0	0
Bahama Eilanden	2	0	0	Honduras	0	0	2
Bahrein	2	0	3	Hongarije	6	0	21
Bangladesh	0	0	7	Hongkong	40	0	22
België	326	28	543	Ierland	10	3	35
Belize	0	0	1	IJsland	0	0	1
Benin	1	0	2	India	9	0	17
Bermuda	0	0	1	Indonesië	24	0	59
Bhutan	0	0	2	Internationaal gebied	9	0	6
Bolivia	8	0	4	Israel	27	1	21
Bosnië-Herzegovina	0	0	3	Italië	64	5	104
Botswana	1	0	5	Ivoorkust	5	0	6
Brazilië	45	2	85	Japan	14	0	15
Britse Maagdeneilanden	0	0	1	Jemen	1	0	4
Brunei	1	0	4	Joegoslavië	1	0	2
Bulgarije	1	0	2	Jordanië	1	1	4
Burkina Faso	2	0	8	Kaapverdië	0	14	2
Burundi	1	0	0	Kameroen	0	0	14
Cambodja	0	0	5	Katar	0	0	8
Canada	21	2	60	Kenya	8	0	18
Canarische Eilanden	1	0	0	Kiribati	0	0	1
Cayman Eilanden	0	0	1	Koeweit	0	0	2
Centraal Afrika	3	0	2	Kongo	2	0	8
Chili	8	0	8	Kroatië	2	0	6
China	35	0	52	Kyrgyzstan	1	0	2
Colombia	5	1	8	Laos	0	0	4
Costa Rica	5	1	7	Lesotho	0	0	1
Cyprus	4	0	3	Letland	0	0	1
Democratische Republiek Congo	3	0	1	Libanon	2	1	3
Denemarken	3	0	8	Libië	0	0	3
Dominica	1	0	0	Litouwen	1	0	0
Dominicaanse Republiek	1	0	4	Luxemburg	5	0	16
Duitsland	150	11	263	Macedonië	0	0	2
Ecuador	3	0	9	Madagaskar	0	0	1
Egypte	10	0	12	Malawi	6	0	10
Eritrea	0	0	2	Maldiven	0	0	3
Estland	1	0	0	Maleisië	9	0	30
Ethiopië	5	0	13	Mali	1	0	0
Filipijnen	17	2	28	Malta	6	0	10
Finland	0	0	5	Marokko	10	240	36
Frankrijk	344	17	511	Mauritius	1	2	0

BIJLAGE B

Verzekerden naar woonland en verzekering (vervolg)

Woonland	AOW	Anw	AOW/Anw	Woonland	AOW	Anw	AOW/Anw
Mexico	9	1	20	Singapore	49	2	89
Moldavië	1	0	0	Slovenië	1	0	0
Monaco	0	0	3	Slowakije	2	0	3
Mozambique	4	0	5	Soedan	2	0	1
Namibië	5	0	11	Spanje	227	44	377
Nederland	61	1	78	Sri Lanka	2	0	8
Nederlandse Antillen	36	2	98	Suriname	15	9	30
Nepal	1	0	10	Swaziland	1	0	1
Nicaragua	1	0	1	Syrië	0	0	2
Nieuw Zeeland	7	2	21	Taiwan	16	0	5
Nieuw-Caledonië	0	0	3	Tanzania	5	0	28
Niger	1	0	5	Thailand	18	2	46
Nigeria	6	0	25	Togo	0	0	1
Noorwegen	4	0	11	Trinidad en Tobago	2	0	3
Oekraïne	1	0	5	Tsjaad	1	0	0
Oezbekistan	2	0	3	Tsjechië	28	0	26
Oman	4	0	4	Tunesië	1	0	4
Onbekend	125	2	126	Turkije	15	62	37
Oostenrijk	32	0	32	Turks- en Caicose eilanden	0	0	2
Pakistan	3	1	1	Uganda	4	0	14
Panama	2	0	2	Uruguay	2	0	3
Papua Nieuw-Guinea	6	1	7	Vanuatu	0	0	1
Paraguay	1	0	1	Venezuela	2	0	9
Peru	2	0	11	Verenigde Arabische Emiraten	6	0	19
Polen	15	0	25	Verenigde Staten	170	3	155
Portugal	40	14	99	Vietnam	1	0	20
Puerto Rico	0	0	1	Zaire	1	0	1
Reunion	0	0	1	Zambia	5	0	11
Roemenië	11	0	11	Zimbabwe	2	2	4
Rusland	2	0	12	Zuid-Afrika	54	1	79
Rwanda	0	0	3	Zuid-Korea	9	0	4
Saoedie-Arabië	1	0	11	Zweden	9	0	32
Senegal	1	0	0	Zwitserland	42	2	114
Sierra Leone	1	0	0	Totaal	2.550	492	4.341

C

GEBIEDSINDELINGEN STEEKPROEF

Aaneengesloten landen in dezelfde kleur vormen een gebied. In niet-ingekeurde landen wonen geen vrijwillig verzekerden.

FIGUUR 1 EUROPA

FIGUUR 2 AZIË EN AUSTRALIË

FIGUUR 4 NOORD- EN ZUID-AMERIKA

D

RESPONS OP DE ENQUÊTE

BIJLAGE D

Respons op de enquête

Woonland	Verzonden	Retour	%	Woonland	Verzonden	Retour	%
Albanië	2	2	100,0%	Groot-Brittannië	67	30	44,8%
Kenya	6	6	100,0%	Nederlandse Antillen	25	7	43,8%
Venezuela	2	2	100,0%	Griekenland	16	7	43,8%
Spanje (SPA)	10	8	80,0%	Brazilië	23	10	43,5%
Uganda	5	4	80,0%	Italië	30	13	43,3%
Marokko (FRA)	51	40	78,4%	VS van Amerika	60	26	43,3%
Tanzania	10	7	70,0%	Filipijnen	14	6	42,9%
Turkije (TUR)	13	9	69,2%	Nigeria	14	6	42,9%
Kroatië	3	2	66,7%	Ver. Arab. Emiraten	7	3	42,9%
België	165	108	65,5%	Hongarije	5	2	40,0%
Chili	5	3	60,0%	India	5	2	40,0%
Marokko (NL)	5	3	60,0%	Mexico	15	6	40,0%
Roemenië	5	3	60,0%	Polen	10	4	40,0%
Frankrijk	164	95	57,9%	Singapore	38	15	39,5%
Namibië	7	4	57,1%	China	19	7	36,8%
Sri Lanka	7	4	57,1%	Tsjechië	11	4	36,4%
Spanje (NL)	138	77	56,5%	Israel	9	3	33,3%
Duitsland	80	45	56,3%	Ghana	16	5	31,3%
Colombia	9	5	55,6%	Canada	13	4	30,8%
Indonesië	20	11	55,0%	Thailand	19	5	26,3%
Oostenrijk	11	6	54,5%	Rusland	4	1	25,0%
Turkije (NL)	13	7	53,8%	Nieuw Zeeland	5	1	20,0%
Zweden	15	8	53,3%	Argentinië	2	0	0,0%
Zwitserland	29	15	51,7%	Jordanië	1	0	0,0%
Australië	16	8	50,0%	Katar	4	0	0,0%
Egypte	10	5	50,0%	Cambodja	0	1	-
Jemen	2	1	50,0%	Nederland/onbekend	0	3	-
Saoedie Arabië	2	1	50,0%	Pakistan	0	1	-
Zuid-Afrika	23	11	47,8%	Vietnam	0	1	-
Hongkong	19	9	47,4%				
Suriname	11	5	45,5%	Totaal	1.290	692	53,6%

E

OPMERKINGEN

In deze bijlage zijn alle opmerkingen van respondenten opgenomen voor zover betrekking hebbend op de premieverhoging, de hoogte van de premie in relatie tot hun inkomen of op internationale wetgeving.

OPMERKINGEN OVER DE VERHOGING VAN DE PREMIE

Verzekerden

1. Als het nog duurder wordt moet ik stoppen met de vrijwillige AOW.
2. De vrijwillige AOW/Anw wordt eigenlijk te duur.
3. Premiedruk is erg groot, vooral nadat deze onlangs is verdubbeld en omdat mijn echtgenoot die 65+ is voor mij de Anw-verzekering betaalt.
4. De verhoging van de minimum vrijwillige AOW-verzekering is ons zeer zwaar op ons dak gevallen. Voor zo een klein inkomen als wij hebben is het een flinke rib uit het lijf.
5. Verhoging is zware opgave op het huishoudbudget!
6. Gezien ons inkomen heeft de verhoging van 5 naar 10% er behoorlijk ingehakt. Maar aangezien ik na mijn 65ste toch ook een beetje wil leven zal ik het toch jaarlijks moeten opbrengen. Toch maak ik mij, gezien de berichten, zorgen of er tegen die tijd nog wel voldoende 'in de pot zit'.
7. Als toch al besloten is om de premie te verhogen, wat is dan het nut om deze enquête te houden. Misschien door het niet houden van deze enquête kunnen er waarschijnlijk ook kosten worden bespaard.
8. Het effect van de verhoging minimumpremie vrijwillige verzekering betekent voor ons dat we niet bij machte zijn deze premie te voldoen. De stijging is 100%! We komen hierdoor onder de grens van het wettelijke minimuminkomen van iedere Nederlander.
9. Een verdubbeling van de premie is met ons inkomen erg veel. Dit viel ons dus wel erg tegen. We hadden voor we in 2001 in Duitsland gingen wonen, overall goed naar geïnformeerd en gingen dus ook uit van de helft van de premie. Er is ook nooit iets over een premieverhoging gezegd.
10. Van uitsluitend één AOW-inkomen is de verhoging van 100% onzes inziens buiten proportie en bijna niet op te brengen. En dat alles zonder enige aankondiging vooraf. Merci, Nederlandse overheid!!!!!!
11. Mijn man betaalt voor hemzelf niet meer sinds 2001. Hij vindt het bedrag véél te hoog en niet in verhouding tot de 2% per jaar.
12. Van de erfenis van mijn ouders zou ik tot mijn 65ste premie kunnen betalen. Na de verhoging van de premie zal dat niet meer lukken. Waarschijnlijk tot mijn 52ste/53ste jaar.
13. In deze onzekere tijd voor wat betreft de pensioenen is deze vrijwillige verzekering voor mij een basis. Ik hoop alleen maar, dat het betaalbaar blijft. Ik heb geen inkomen, ben Nederlandse en omdat ik mijn man, ook Nederlander, gevolgd ben naar Oostenrijk ben ik dus geen ingezetene meer. Was ik in Nederland gebleven, was deze basis gratis geweest. Nu betaal ik al meer dan

het dubbele van de premie bij afsluiting van de AOW verzekering. Hoelang dit nog betaalbaar en interessant blijft ten opzichte van de uitkering is de vraag!!

14. In 1985 ben ik gestopt met werken, na mijn huwelijk. In 1991 zijn we verhuisd naar België, maar niet als 'kapitaalvluchtelingen' maar omdat in België een woning toen nog 'betaalbaar' was. In 1991 ben ik gestart met de vrijwillige bijdrage AOW van f 302,85 per jaar. In 2002 heb ik € 396,24 betaald, dus meer dan verdubbeld!.
15. De premie die in 2000 doorgegeven werd, was circa f 45,-. De regering heeft die zonder bericht 100% verhoogd. Komt hier bovenop weer een verhoging van 5 of 10%? Onbegrijpelijk!
16. De verdubbeling in één jaar tijd heb ik niet positief ervaren. Voor ons zijn de gevolgen niet echt voelbaar. Een geleidelijke verhoging lag meer in de rede.
17. De premie legt een zware druk op ons inkomen. Waren bezig met vestigen in Spanje voor de verandering van de wet. Weet niet waar we verstandig aan doen. Ophouden of doorgaan met betalen.
18. De verhoging met meer dan 100% was/is buiten proportioneel!!!!!!
19. Ik heb minimum AOW dus heb ik daar nogal bezwaar mee. Ik heb het al moeilijk genoeg met mijn AOW om rond te komen.
20. Het gevolg van de verhoging van de minimumpremie is groot. Mijn partner moet zijn jaarlijkse vakantiegeld van € 420,33 opofferen plus een resterend bedrag van € 29,27 betalen om mijn vrijwillige verzekering te voldoen. Kassa!!!! Het blijft een merkwaardige zaak dat het Ministerie van Sociale Zaken een minimumpremie met 100% verhoogt voor mensen met geen of gering inkomen. En de maximumpremie (voor welgestelden dus) ongemoeid laat. Discriminatie dus! Het Ministerie van Justitie hield de Minister van Sociale Zaken echter de hand boven het hoofd aangezien volgens Justitie discriminatiewetten eigenlijk alleen voor huidskleur bedoeld zijn! (Proost). Wat mij vooral dwarszit dat voor mijn bedrijfje in de periode van opstarten een premie die neer kwam op meer dan 89% van mijn inkomen, wel erg ontmoedigend werkt. En nu maar hopen dat deze enquête bij niet al te veel gemopper 'Sociale' Zaken geen aanleiding zal geven om de minimumpremie nog maar eens met 100% te verhogen!!
21. Van 10 t/m 57 jaar in arbeidsproces; derhalve altijd verplicht sociale lasten afgedragen, daarna vrijwillige premie (die nu, net als ik er gebruik van ga maken, verhoogd moet worden van 5 naar 10%!).
22. Ik vind de verplichte premieverhoging RONDUIT SCHANDALIG HOOG!!!! een vorm van machtsmisbruik van de overheid cq. SVB.
23. Een verhoging van 100% voor mij en mijn vrouw is wel erg veel.
24. Belachelijke verhoging!!! Je reinste diefstal!!!!!!
25. De te betalen premie maakt circa 15 tot 20% van onze vaste lasten uit. Bij verdere premieverhoging zullen wij met de verzekering moeten stoppen.
26. Voor ontwikkelingswerkers in de zending is dit een enorme klap. De benodigde kosten voor onze uitzending zijn er heel flink door verhoogd.
27. 10% van de minimumpremie is wel veel hoor. En als je dan ziet wat het rendement is.

28. Het is onredelijk de premie plotseling te verdubbelen voor mensen zonder inkomen.
29. Verhoging naar 10% is teveel voor mij, gezien het inkomen wat ik hier verdien in de thuiszorg en de lasten voor levensonderhoud hier. Ik zit hier in een opbouwfase van mijn levenssituatie en moet opnieuw geld gaan sparen om onder andere de AOW/Anw-premie te kunnen gaan betalen.
30. Sinds de verhoging van de minimumpremie, kost die premie mij bijna een netto maandsalaris. Aangezien ik de euro duur moet inkopen (krijg uiteraard geen salaris in euro). Dat vind ik een hoog percentage.
31. Mijn persoonlijk bruto jaarinkomen bestaat uit giften. Daarnaast ontvang ik nog rente over mijn spaargelden van ongeveer 3.000 Euro. Duidelijk is dat de verhoging van de minimumpremie een groot deel effect heeft op mijn besteedbaar inkomen. Hiernaast is er de laatste jaren nog een andere wetswijziging doorgevoerd waardoor het onzeker is in hoeverre ik mijn AOW kan genieten in Namibië (geen verdragsland). Zover ik heb begrepen betaal ik nu een dubbele premie voor de helft van een uit te keren AOW, dus een achteruitgang van factor 4. Naast de AOW is ook nog de regeling voor arbeidsongeschiktheid enorm verslechterd, ik betaal nu ongeveer 10 keer zoveel premie als vijf jaar terug!
32. Indien de minimumpremie in de toekomst (wat ik verwacht) verhoogd gaat worden, zijn we niet meer in staat dit te bekostigen en zien we ons genoodzaakt weer in Nederland te gaan wonen.
33. Het betalen van de jaarlijkse premie AOW/Anw is een groot offer voor mij, hoewel belangrijk, aangezien mijn toekomstig bedrijfspensioen zeer laag zal zijn met ingang van december 2004. De verhoging is door mij nauwelijks op te brengen en elk jaar wordt de premie maar verhoogd. Tot wanneer vroeg ik mij af?. Ondanks verhogingen etc., wil ik bij deze (geen slijmen) u complimenteren met de perfecte en goed verzorgde informatie! Daar kan de belastingdienst nog veel van leren! Complimenten!.
34. Verbaasd waren wij dat de minimumpremie bij Euro invoering zonder voorbericht voor mijn zoon en mijzelf verdubbeld werd. Aangezien ik als Expat zeker nog 9 jaar in het buitenland woon, ben ik het niet eens met het besluit dat men maar gedurende 10 jaar vrijwillig verzekerd kan zijn volgens de nieuwe regels. Ik zie dit als discriminatie vooral daar bij aanvang van mijn vrijwillige AOW-verzekering deze regel nog niet gold.
35. De verhoging van de minimum premie van 5% naar 10% heeft een verschrikkelijke aanslag op mijn koopkracht gedaan. Dit door mijn lage bruto jaarinkomen. Dit zal in de toekomst hoogstwaarschijnlijk nog slechtere gevolgen hebben door de economische instabiliteit, waardoor de Venezolaanse Bolivar is geactualiseerd en gedevalueerd.
36. Mijn echtgenoot en ik leven van ons spaargeld. Daarom is elke verhoging van onze kosten onaangenaam.
37. Premie 10% is te hoog voor mij.

Niet-verzekerd of opgezegd

1. Eerste keer bijverzekerd. Tweede keer buitenland niet bijverzekerd in verband met hoge premie + onzekerheid toekomst AOW.
2. De premie is duur, ze hadden mij toen gezegd door de telefoon f 25,- per maand toen was het in eens f 48,- per maand (2001).
3. Nadat we premie hadden opgevraagd, bleek achteraf, dat hij was verdubbeld. We hebben alleen AOW, dan is zo'n verzekering veel te duur. Mijn man heeft een Anw-verzekering afgesloten. Er wordt iedere maand € 27,00 afgehouden van onze AOW.
4. De belangrijkste reden om geen AOW verzekering af te sluiten is dat mijn heffingskorting vervalt (€ 1.752,00 per jaar) en dat ik daarnaast nog eens 10% van de maximale premie moet betalen. Waarvan zal ik dit moeten betalen? Ik ben nog steeds huisvrouw zonder inkomen. Ik zorg voor mijn man en ons huishouden plus tuin. Om te verdienen zou ik fulltime moeten gaan werken, want bij verdiensten wordt tot 50% van zijn AOW gekort. De zogenaamde toeslag voor een niet-werkende partner. Na meer dan 40 jaar te hebben gewerkt twee hartoperaties te hebben ondergaan, twee nieuwe knieprotheses, een versleten rug waar niemand meer wat aan kan doen en diverse andere lichamelijke ongemakken is het voor mij onmogelijk te gaan werken want iemand moet hem verzorgen en het huishouden moeten worden gedaan. Een ander groot probleem is de Anw. Niemand heeft mij ooit bericht dat ik mij moest gaan bijverzekeren voor de Anw. Pas toen ik ging verhuizen naar het buitenland is mij verteld dat ik mij voor deze bijverzekering kon opgeven. Helaas hoorde ik toen meteen dat ik te laat was. Sinds ik in het buitenland woon, ben ik mij gaan realiseren dat Nederland zijn eigen Nederlanders die al die jaren voor de AOW en Anw premies hebben betaald, danig in de kou laat staan. God zij dank hebben wij altijd bloedzuinig geleefd en een eigen huis opgespaard, want bij overlijden van mijn man zal ik dit nog kunnen verkopen. Wat moeten mensen die steeds gehuurd hebben? Ons inkomen wordt steeds verder afgebouwd door stijgende prijzen en dalend inkomen AOW zowel als pensioen. Er wordt veel gesproken over de rijke AOW'ers maar er wordt vergeten dat er nog heel veel gepensioneerden zijn die niet zo veel hebben. We leefden in een verzorgingsstaat van de wieg tot aan het graf zei men. Wij zijn echter onverzekerd voor Anw plus AOW. Op het moment dat mijn man komt te overlijden sta ik wegens het grote leeftijdsverschil in de kou. Mijn inkomen wordt dan 50% van het pensioen van mijn man € 525,- per maand. Daar kan geen mens van leven en wonen. Dat wordt mijn huis verkopen en opeten en dan naar de bijstand, want hoe moet ik dan huur opbrengen. Indien ik mijn heffingskorting kon behouden, verzekerde ik mij direct hiervan bij voor de AOW en zou ik ook graag met terugwerkende kracht tot 1 april 2001 mijzelf voor de AOW verzekeren.
5. Mijn partner heeft geen inkomsten. We hebben twee schoolgaande kinderen van 9 en 10 jaar. Zonder kinderbijslag moeilijk om rond te komen. Hier zijn de schoolkosten erg hoog en naarmate kinderen ouder worden wordt dat erger. Mijn kinderen zijn beide in Nederland geboren. Het verbod op het exporteren van kinderbijslag van de minister van sociale zaken vind ik absurd

en niet rechtvaardig voor mijn kinderen. Nu worden de kinderen de dupe van mijn beslissing. Ik hoop dat hier binnenkort een verandering in komt omdat ik anders het gevraagde schoolgeld voor een betere school niet kan betalen. Nu voelen mijn kinderen zich onderdanig en door de genomen beslissing door Nederlandse regering ontnomen van hun betere schoolrechten. Ik heb 38 jaar in Nederland gewoond en heimwee gehad naar mijn vaderland. Met de kinderbijslag zouden we een betere toekomst hebben gehad in Turkije. Het ophouden van de kinderbijslag was tot op het laatst niet zeker, mijn advocaat heeft me verzekerd dat ik recht op kinderbijslag had. Daarom heb ik de terugkeer doorgezet. Wij hopen heren dat de klank van deze brief gehoord wordt.

OVERIGE OPMERKINGEN IN RELATIE TOT DE HOOGTE VAN DE PREMIE

Verzekerden

1. Vrijwillige Verzekering uitsluitend mogelijk door inkomen van partner.
2. Denk er sterk over Vrijwillige Verzekering op te zeggen, premie kan ik niet meer opbrengen.
3. Ben nu met pensioen en AOW, vraag de Anw aan voor mijn echtgenote. Zij heeft een Belgisch pensioen van ongeveer € 5.600,-, dat gekort zal worden op een eventuele later uitkering van de Anw. Bovendien is het lang niet zeker dat mijn echtgenote 65 wordt in verband met een slopende ziekte waaraan zij reeds een aantal jaren lijdt. Als de premie Anw hoog uitvalt zal ik waarschijnlijk de Anw-verzekering afzeggen.
4. Het is niet te begrijpen, dat ik me niet betaalbaar kan verzekeren voor een 'Anw', in het geval mijn partner overlijdt, voordat ik 65 jaar ben. Mijn partner leeft nu, in plaats van te kunnen genieten van zijn AOW (en bescheiden pensioen), onder een onverdiende spanning om minimaal 77 jaar te worden (wil hij het gevoel hebben, zijn partner enigszins verzorgd achter te laten: een onmenselijke regelgeving!). Als kleine zelfstandigen hebben we niet de mogelijkheid gehad zelf onze positie voor dit soort problemen veilig te stellen.
5. In verband met het feit, dat de hoogte van de minimumpremie voor de AOW overeenkomt met de hoogte van een half maandinkomen, zou het wenselijk zijn als de betaaldatum (uiterlijk 1 mei) op 1 juni gezet zou worden, zodat hiervoor het bedrag van de vakantietoelage gebruikt zou kunnen worden. Dit te meer, daar het een premie voor het gehele kalenderjaar betreft, dus een groot gedeelte vooruit betaald wordt!
6. Als echtgenoot van partner zonder inkomen moet ik AOW plus Anw betalen, terwijl ik zelf maar AOW en een klein pensioen heb en ons vermogen vast zit in ons huis.
7. Voor ons wordt het bijna onmogelijk nog langer de premie AOW te betalen.

8. Wij vinden de Vrijwillige Verzekeringen erg kostbaar, omdat mijn man het altijd heeft moeten betalen. Voor mij, als je niet een groot inkomen hebt, is dit een grote belasting.
9. Ik heb zelf geen inkomen. Partner heeft pensioen van AOW, daar leven wij van.
10. Een schamel inkomen van € 668,- per maand en daar moet je dan van leven met vier personen! Twee jonge schoolgaande kinderen en ALLES! zelf betalen. AOW, Anw voor beiden € 275,- per maand. Géén ziektekostenverzekering! Wegvallen toelage partner, wegvallen pensioentoeelage partner 2015! En straks enkel een half pensioen ga zo door Nederland, met het opdelen van de bevolking in arm en rijk!. Dit systeem is goed voor jonge mensen (gezond) die zich 40 jaar lang tegen alles en nog wat kunnen verzekeren en mensen in de leeftijd 45-65 vallen tussen wal en schip. Hun uitkering wordt telkens weer ingekort en zij kunnen zich niet meer financieel indekken. Oud en ziek, sterf maar!!!!!!.
11. Ik weet niet of ik deze verzekering in de toekomst kan voortzetten, mijn inkomen is ver beneden het minimum en ik heb de grootste moeite om de eindjes aan elkaar te knopen.
12. Ik verdien ongeveer € 1.000,- per jaar,. Bij mij is de premie op ongeveer € 1.000,- vastgesteld. Ik kan het nooit betalen, daarom ben ik in beroep. Ik heb geen andere verzekeringen, behalve de vrijwillige AOW-verzekering.
13. Het wordt moeilijk mijn verzekering te betalen, want mijn inkomsten zijn minimaal.
14. Ik ben heel erg oud, meer dan 87 jaar. Ik leef van het pensioen dat ik momenteel ontvang. Dat pensioen is niet voldoende. Ik verzoek u het te verhogen, zodat ik in het levensonderhoud van mijn gezin kan voorzien.
15. Ik ontvang per jaar ongeveer € 830,- en dat is niet genoeg om normaal van te kunnen leven. Ik wil niet deelnemen aan de vrijwillige verzekering, omdat mijn pensioen al ontoereikend is. Ik wil een volledig pensioen, waarop niets in mindering wordt gebracht. Sinds juni 2001 is mijn inkomen 75% verlaagd. Ik verzoek u mijn situatie nog eens te bezien, want ik leef als een armlastige.
16. Ik wil graag een aanvulling op mijn pensioen. Met het bedrag dat ik nu ontvang, slaag ik er niet in de kosten van het levensonderhoud te dekken.
17. Ik ontvang een AOW-pensioen, samen met mijn wettige vrouw. Ik heb geen andere inkomsten in Marokko, noch vanuit andere landen.
18. Ik verzoek u mij alle bedragen te doen toekomen van de vrijwillige verzekering, die ik heb afgesloten. Ik ben oud, 67 jaar, en ben ook ziek. Ik heb last van mijn hart. Ik zorg als enige voor het onderhoud van mijn gezin. Ik wens dat God u beschermt.
19. Ik ben een onontwikkelde vrouw. Ik kan lezen noch schrijven. Ik heb geen enkel inkomen of middel van bestaan, buiten de uitkering die ik van de SVB-Leiden ontvang. Ik ben weduwe en ik woon alleen.
20. Ik ben een onontwikkelde man. Ik kan lezen noch schrijven. Dat geldt ook voor mijn vrouw. Ik heb geen enkel inkomen of middel van bestaan behalve het pensioen dat ik van u ontvang.

21. 65-plussers inkomen: uitsluitend AOW geen pensioen. Zelfstandig gewerkt, geen financiële mogelijkheid gehad pensioen op te bouwen. Minimaal inkomen.
22. Verzekerde is werkzaam in Rusland. Ontvangt van uitzendende organisatie onkostenvergoeding.
23. 'Inkomen' afhankelijk van giften.
24. Mijn man en ik hebben een gezamenlijk inkomen dat ieder jaar verschilt. Het jaar 2002 was het ca. 30.000 US dollars. Daarvan betalen we ook de kosten voor onze bediening, verder belasting, huur, sociale voorzieningen en medische verzekering alsook medische kosten, die erg hoog zijn. Verder natuurlijk alle levensbenodigdheden zoals voedsel, kleding, elektriciteit, water, telefoon etc.
25. Wij leven van giften, waarbij onze uitzendende organisatie dit probeert aan te vullen tot € 907,50 per maand voor ons twee personen. Ziektekostenverzekering, vrijwillige AOW reiskosten etc. zijn alle voor eigen rekening.
26. Directrice tehuis. Het tehuis en tevens de leiding leeft van giften.
27. In werkzaam leven. Hoogste premie betaald als zelfstandige in buitenland. Nu nog ongeveer f 1.000,-- per jaar betalen. Laatste jaren om 2% niet in te leveren bij uitkering.
28. Omdat het Nederlandse systeem voor in het buitenland wonende jongen mensen vanaf 17 jaar zo achterlijk is.
29. Ik ben geopereerd aan mijn voeten en loop met moeite met een kruk. Ik kan op geen enkel wijze het huis uit om buiten iets te gaan doen. Ik laat voor mij zorgen door een verzorger. Mijn echtgenoot is sinds 3 jaar verlamd en loopt moeilijk. Hij kan niet praten. Ik heb een dochter en twee zonen. Alle drie gaan ze naar school. Ik heb erg veel kosten en kom met moeite rond.
30. Ik ben gescheiden. Ik woon samen met mijn dochter. Ik ben analfabeet. Aangezien u teveel inhoudt op de uitkeringen, is het moeilijk om rond te komen in Turkije.

Niet-verzekerd of opgezegd

1. Als startend ondernemer in 't buitenland is 't niet op te brengen om geld vrij te maken voor AOW/Anw. Misschien over 5 jaar. (kleine zelfstandige hè).
2. De premie is vrij duur voor iemand die verder geen inkomen heeft. De betaalde premie is niet persoonsgebonden, maar wordt gebruikt om de huidige mensen in de AOW/Anw te betalen. Het is de vraag of dit te zijner tijd nog wel bestaat en of wij hiervan gebruik kunnen maken; gezien de ontwikkelingen. Inmiddels kan men zich voor dergelijke bedragen beter zelf/particulier verzekeren, die wel een uitkering te zijner tijd garanderen en niet of nauwelijks zijn te beïnvloeden door de overheid.
3. Voel mij met de rug tegen de muur gezet door Nederland bv. Wel premie betalen als zelfstandige, als je dan vanwege ziekte dat bedrijf moet stopzetten wordt er niet voor een uitkering gezorgd. Hoezo betrouwbare overheid. Mijn echtgenoot heeft te weinig inkomen om ook de gevraagde premie AOW te kunnen voldoen. Is hier nu niets aan te doen? (premienvrije aanvulling voor AOW ?). Het is te gek voor woorden, dat er links en rechts uitke-

ringen worden verstrekt, terwijl iemand die z'n hele leven gewerkt en kinderen opgevoed heeft gewoon vergeten wordt?!

4. Omdat ik mijn vrouw nu, wat vroeger niet was, heb moeten verzekeren omdat wij nu in Duitsland wonen, heb ik mij alleen voor de Anw kunnen verzekeren. Voor de AOW erbij is voor mij financieel niet haalbaar met mijn WAO inkomen.
5. Sinds het overlijden van mijn echtgenoot heb ik geen enkel inkomen. Er is ook niemand die helpt en ik kan niet werken. Ik verkeer in een zeer benadeelde situatie. Ik heb een dochter van tien die ik niet naar school kan sturen en niet kan voeden. Ik heb ook vier zonen die ik aan de opvang heb afgestaan. Indien u mij helpt, dan overweeg ik om hen bij mij te nemen. Ik heb gezondheidsproblemen en kan niet naar het ziekenhuis gaan en omdat ik ziek ben kan ik ook niet werken.

Opmerkingen in relatie tot wetgeving

1. Betaal in Nederland alle belastingen, dus ik vind het a-sociaal en onjuist dat ik niet automatisch ben verzekerd.
2. Wij complimenteren u vanwege de perfecte berichtgeving en verwerking in z'n totaliteit!! Wij wonen nu in het zogenaamde grensgebied (plusminus 2 jaar) ongeveer 10 km terug zouden er geen problemen zijn. Nu worden wij onevenredig belast en ervaren dit als zeer onrechtvaardig. En het past zeker niet in een Europese éénwording. Wij hopen ook dat de 'politiek' zich hiermede gaat bemoeien en de bestaande onrechtvaardigheden gaat nivelleren.
3. Ik vind het stijlloos dat mijn man van zijn Nederlandse salaris de maximale premie betaalt en voor mij nu, ondanks dat, ook nog premie moet betalen. En steeds meer!
4. De betrekking omvat slechts enkele uren per week - dat levert weinig pensioen (in België) op. Toch vervalt de gehele AOW in die jaren dat ik werk. Dit is mijns inziens onrechtvaardig. Juistere oplossing: ik ontvang over de jaren dat ik hier werk gewoon de Nederlandse AOW met aftrek van wat ik aan pensioen in België ontvang (te zijner tijd). Eenvoudig en eerlijk.
5. Zoals in vele andere richtingen, regels worden gewijzigd zonder dat ik er wat aan kan doen. Wat voor mij veel erger voelde was het wegnemen van mijn Nederlandse nationaliteit, ondanks mijn huwelijk met een Nederlander (1981), omdat we momenteel in Engeland werken. Van Engeland kan ik geen enkele cent van hun AOW verwachten, hoewel ik nu National Insurance betaal, die men minimaal 35 of 40 jaar mee moet betalen.
6. Tot mijn 65ste jaar heb ik in Nederland gewoond. Ik ben gehuwd met een Spaanse, mijn hele leven tot mijn 65ste heb ik betaald voor de Anw en nu ben ik met pensioen en moet nu betalen, voor mij is het wel raar.
7. Ik heb er moeite mee dat ik als Nederlandse woonachtig in de Europese Unie, zonder inkomen (huisvrouw) mijn AOW-premie moet betalen, daar ik anders 2% per jaar word gekort.
8. Discriminatie ten opzichte van mensen die gewoon in Nederland blijven. Mijn partner betaalt gewoon zijn AOW-premie in Nederland. Deze extra

premie komt alleen doordat hij zich beschikbaar heeft gesteld voor uitzending.

9. Het is wel raar dat in mijn geval als echtgenoot van een gedetacheerd iemand, ik in Nederland niets hoefde te betalen en nu dus wel terwijl voor mijn echtgenoot alles doorloopt (als vanzelf sprekend door de werkgever wordt betaald).
10. Ik blijf thuis om zelf voor mijn dochter te zorgen. Tevens vind ik het onvoorstelbaar dat ik me maar 10 jaar kan doorverzekeren. Daarna ben ik zoveel AOW kwijt dat het eigenlijk geen zin heeft om door te gaan. In België krijg ik ook niks opgebouwd omdat mijn man in Nederland werkt en wij geen Belg zijn. Ik vind dat de Nederlandse staat mensen zoals wij in een niemandsland plaatst. Nu word ik gedwongen binnen 10 jaar in deze slechte economie werk te zoeken in Nederland. Moeilijk hoor!!!!!!
11. Ik begrijp niet goed waarom de huwelijkstoelage (toelage voor de echtgenote) in Namibië is afgeschaft. We hebben hier een uitgebreide Nederlandse 'Ambassade' die beslist wel weten hoe de Nederlanders in dit land reilen en zeilen. Ik ben er niet van overtuigd dat mijn vrijwillige verzekering, enig profijt voor mezelf zal geven.
12. Ik ben erg kwaad op de SVB, want ik ben al sinds het jaar 2002 bezig met het indienen van bewaren. Met deze maand juni erbij komt dat neer op 42 maanden. U heeft nagelaten mij een bedrag van ongeveer 250 tot 300 euro per maand over te maken, wat neerkomt op 42 maal 250 is 12.000 tot 14.000 euro. Hiervoor ben ik (half) aan het procederen, opdat ik dit geld, waarvan ik aanneem dat dit mij wettelijk toekomt, alsnog kan ontvangen.
13. Waarom is er geen regeling met Duitsland voor deze verzekering? Eén Europa, maar toch als je de grens overgaat, ben je hartstikke buitenlander, ook met een Nederlandse nationaliteit!